

1 srijeda, 26.04.2006.
2 [Otvorena sjednica]
3 [Optuženik je ušao u sudnicu]
4 [Svjedok je ušao u sudnicu]
5 ... Početak u 09.05h
6 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Molim ustanite.
7 Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zasjeda.
8 Izvolite sjesti.
9 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Dobro jutro svima.
10 Gospodine Milovančević, Vi ste usred unakrsnog ispitivanja ovog svedoka,
11 ambasadora Galbraitha.
12 SVJEDOK: PETER GALBRAITH [nastavak]
13 [Svjedok odgovara putem prevoditelja]
14 Unakrsno ispituje g. Milovančević: [nastavak]
15 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, časni Sude.
16 P: Dobro jutro, gospodine ambasadore.
17 O: [na B/H/S-u] Dobro jutro.
18 P: Mi ćemo sada nastaviti sa unakrsnim ispitivanjem. Juče smo završili
19 sa pitanjima koja su bila vezana za raketiranje Zagreba, onoliko koliko je to
20 bilo moguće, prema pravilima koja su ovde uvedena. Vraću Vas... vrat ćemo se
21 na trenutak na Vaše objašnjenje zašto ste Republiku Srpsku Krajinu smatrali
22 "takozvanom" i Vaše reči da je to bilo zbog toga što je ona bila "samozvana
23 republika i da je niko u svetu nije priznao." Pa u vezi sa tim bih Vas pitao. Da
24 li je 1991. godine, pre dolaska UNPROFOR-a i pre rasporeda UNPROFOR-a, Republika
25 Srpska Krajina imala svoju teritoriju?
26 O: Pošto nije postojala Republika Srpska Krajina, onda se ne može ni
27 reći da ima teritoriju. Postojala je teritorija pod kontrolom lokalnih srpskih
28 vlasti i paravojske, ali to je nije činilo teritorijom, državnom teritorijom.
29
30

1 P: Da li je to bila teritorija na kojoj je stanov... srpsko stanovništvo
2 u Hrvatskoj bilo većinsko ili u značajnoj manjini manjinsko i na koju teritoriju
3 su Ujedinjene nacije poslale mirovne snage, snage UNPROFOR-a, kako bi se održalo
4 primirje i radi mirnog rešenja jugoslovenske krize? Jer /sic/ na tu teritoriju
5 mislimo?

6 O: Pre rata, neki... jedan deo teritorije o kojoj govorimo imao je
7 srpsku većinu. U nekim delovima je bila hrvatska većina. A kao posledica
8 aktivnosti koju su vodili delimično i Vaš klijent, dakle etničko čišćenje
9 hrvatskog stanovništva, ta teritorija je do kraja 1991. godine bila skoro
10 isključivo srpska.

11 P: Na toj teritoriji o kojoj sada govorimo, da li su postojali organi
12 srpskih vlasti, da ih tako nazovemo, predsednik republike, Vlada Republike
13 Srpske Krajine, Skupština Republike Srpske Krajine? Da li Vam je to poznato?

14 O: Postojala su tela koja su tvrdila da se tako zovu, no niko ih nije
15 priznavao kao punopravne vlasti, ali one su u stvari vršile *de facto* kontrolu na
16 tom teritoriju i mi smo se sastali sa rukovodiocima tih *de facto* tela.

17 P: Da li sam u pravu kada kažem da na toj teritoriji vlasti Republike
18 Hrvatske nisu imali nikakvu vlast ni kontrolu u to vreme, 1991?

19 O: Da, oni nisu imali nikakve vlasti, u stvari, na terenu, zato što je
20 ona bila okupirana. Teritorija je bila okupirana i kontrolisana po... od strane
21 pobunjenih srpskih vlasti, koju su podržaval... koju je podržavala Srbija.

22 P: Pošto za teritoriju koja je imala svoje stanovništvo, svoju
23 teritoriju i svoje na izborima izabrane organe vlasti kažete da je takozvana, da
24
25
26
27
28
29
30

1 li se i za Republiku Hrvatsku 1991. godine može reći da je bila takozvana
2 Republika Hrvatska?

3 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Gospodine Milovančeviću,
4 gospodin Whiting je ustao na noge.

5 G. WHITING: [simultani prijevod] Pa, hteo sam da stavim prigovor, ali
6 povlačim to.

7 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Hvala. Izvolite nastavite,
8 gospodine Milovančević. Tužilac je povukao svoj prigovor.

9 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, časni Sude.

10 P: Da li nam možete odgovoriti na ovo prethodno pitanje, gospodine
11 ambasadore?

12 O: Pa, tehnički govoreći, bilo ko ili bilo šta može biti takozvano, čak
13 i nešto što je pravno zasnovano. Ja sam takozvani Peter Galbraith. No, Republika
14 Hrvatska je bila entitet koji je postojao u okviru bivše Jugoslavije i kada se
15 Jugoslavija raspala krajem 1991. godine, ona je postala pravno priznata zemlja
16 naslednica, članica Ujedinjenih nacija, koju je priznavala većina zemalja sveta.

17 P: Da li Vam je poznato da li je Republika Srpska Krajina tražila
18 priznanje, međunarodno priznanje, i da li ga je dobila?

19 G. WHITING: [simultani prijevod] Sada moram da stavim prigovor. Mislim
20 da su ova pitanja od jutros... Kao prvo, prevazilaze izvan okvira direktnog
21 ispitivanja. Sada govorimo o vremenu o kome svedok nije svedočio. A kao drugo,
22 svedok je bio ambasador u Hrvatskoj od 1993. godine, a sva ova pitanja odnose se
23 na 1991. godinu.

24 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Gospodine Milovančeviću, šta Vi
25
26
27
28
29
30

1 imate da odgovorite na to?

2 G. MILOVANČEVIĆ: Moja pitanja su vezana samo za tužiočevo pitanje u toku
3 glavnog ispitivanja upućeno gospodinu ambasadoru, da se izjasni o tome zašto
4 Republiku Srpsku Krajinu shva... smatra takozvanom. Republika Srpska Krajina
5 postoji od decembra 1991. godine. Tad je donet njen ustav, tad je ona
6 proglašena. Prema tome, moja pitanja su vezana upravo za period o kome je i
7 tužilac uputio ispitivanje... uputio pitanje svedoku radi njegove ocene.

8 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] U redu. Ali ono o čemu je ovde
9 reč je da je period o kome se govori, dakle pitanje legaliteta, to je kasniji
10 period, a ne onaj o kome Vi govorite. Prema tome, to je izvan one faze o kojoj
11 je bilo reči u glavnom ispitivanju.

12 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, da ne bih bio pogrešno shvaćen i da mi se
13 ne bi prebacilo da kršim pravila, suština mog pitanja je vezana za faktičko
14 stanje. Od faktičkog stanja zavisi pitanje legaliteta. I tužilac je pokrenuo
15 pitanje legaliteta, tražeći od gospodina ambasadora da se izjasni o statusu
16 Republike Srpske Krajine. No, mi možemo preći na sledeće pitanje. Dobio sam
17 dovoljno odgovora od gospodina ambasadora, ako ste Vi saglasni, časni Sude.

18 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Gospodine Whiting.

19 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, ja razumem da ovo razrešava
20 pitanje. No hteo bih samo još da nešto razjasnimo. Mislím da ja nisam postavio
21 svedoku nikakva pitanja o pitanju legaliteta. To su bila faktička pitanja o
22 kojima... kako se taj entitet... zbog čega se taj entitet zvao takozvana RSK.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Međutim, ovaj svedok nije pravni stručnjak, u svakom slučaju, i ja nisam
2 pokušavao da od njega čujem nikakva pravna mišljenja.

3 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Da, to je tačno. Međutim, on je
4 sam nešto rekao o tome. On je rekao da veruje da u to relevantno vreme to je bio
5 entitet koji je imao legalnu, odnosno pravnu sankciju međunarodne zajednice.
6 Prema tome, mislim u tom smislu, tužioče, da branilac ima pravo da postavi
7 pitanja koja se tiče pitanja da li je postojalo priznanje u ono vreme. Dakle,
8 pitanja legaliteta mora biti... odnosno, pitanje mora biti, mora se odnositi na
9 onaj period koji se pomenuo u toku glavnog ispitivanja.

10 Gospodine Milovančeviću, čuli ste šta sam rekla. Molim Vas nastavite. No
11 verujem da je na to pitanje svedok, u stvari, već odgovorio. Ukoliko imate nešto
12 drugo što želite da mu predočite, postavite mu takva pitanja direktno, a nemojte
13 zaobilaziti jer se... i držite se onog relevantnog perioda. I setite se da je
14 ovo svedok ne samo koji ima... koji odgovara pod onim specijalnim nalogom koji
15 je izdalo Sudsko veće, već je takođe i zaštićen svedok. Prema tome, on pošto ima
16 takve određene zaštitne mere, koje su pominjane u početku i koje se tiču njega,
17 u tom smislu ga možete ispitivati i unakrsno ispitivati.

18 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, časni Sude. Ja sam završio sa ovom prethodnom
19 temom, nastavićemo dalje.

20 P: U jednom trenutku, odgovarajući na pitanja Tuižlaš... tužioca, rekli
21 ste, gospodine ambasadore, da je Milošević rekao da neće prihvatiti plan niti da
22 će primiti delegaciju Z-4 plana, koja je nosila... delegaciju Z-4 plana, pa me
23 interesuje u vezi sa tim: da li je ovu informaciju Vama saopštio gospodin
24
25
26
27
28
29
30

1 Milošević lično i ako nije, ko Vam je saopštio ovakav podatak.

2 O: Ja nisam tu poruku lično od Miloševića dobio, pošto je poruka bila to
3 da on neće primiti delegaciju Z-4. Mislim da je to bilo preneseno preko
4 kopredsedavajućeg ICFY-ja, kao i američke ambasade u Beogradu.

5 P: U vezi sa ovim Vašim odgovorom, podsetio bih Vas da ste juče
6 objasnili da izveštaj koji je u vidu telegrama poslala ambasada Engleske, 3.
7 avgust 1995. godine, koji govori o Vašem susretu sa gospodinom Babićem, sadrži
8 jednu konstataciju da je američka ambasada u Beogradu kontaktirala gospodina
9 Miloševića, ali da to nije tačan podatak. Odnosno, Vi ste verovali da jeste, a
10 ispostavilo se da ga nisu pronašli, pa me interesuje na osnovu kojih podataka
11 ste Vi onda prosledili informaciju vezanu za sastanak sa gospodinom Babićem 2. i
12 3. avgusta, o tome da je gospodin Milošević obavešten o planu Z-4. Ili se radilo
13 samo o pretpostavkama?

14 O: Pa, što ste tiče sastanka sa gospodinom Babićem, ja lično sam se
15 sastao sa gospodinom Babićem i znao sam sve što se događalo na tom sastanku.
16 Prema tome, to je bio sastanak na kome smo bili samo nas dvojica i prevodilac i
17 moj saradnik i to u američkoj ambasadi u Beogradu.

18 Moj saradnik je pripremio izveštaj sa tog sastanka. A što se tiče
19 pitanja da li je Milošević bio obavešten o planu Z-4, taj plan je bio poznat u
20 to vreme, o njemu je pisala štampa, a i primerci plana su bili objavljeni nakon
21 što je on bio prezentiran. Prema tome, ja sam siguran da je on u stvari znao za
22 sadržaj plana Z-4.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Može li se reći da je u ovakvoj situaciji koju ste objasnili,
2 informacija upućena ambasadorima kontakt grupe, ambasadorima Španije, Italije i
3 Kanade, koja upravo govori o tom Vašem sastanku sa gospodinom Babićem 2. i 3.
4 avgusta 1995. godine, informacija o tome da je ambasada SAD u Beogradu
5 obavestila gospodina Miloševića da je ta informacija bila proizvoljna, s obzirom
6 da susret... do susreta nije došlo?

7 O: Telegram ambasadora Hewitta je tačno održavao sadržaj mog sastanka sa
8 gospodinom Babićem, o kome sam ja informisao kontaktnu grupu i one dodatne
9 ambasadore koje ste Vi pomenuli. Ja sam rekao da je američka ambasada brifovala,
10 odnosno informisala ili će informisati Miloševića, kako bi zatražila njegovu
11 podršku. Ja sam verovao da je to tako i bilo, pošto je naš otpravnik poslova
12 Rudi Perina imao instrukcije iz *State Departmenta* da ode i sastane se sa
13 Miloševićem i da ga informiše. Međutim, ja sam otišao iz Beograda ujutro
14 trećega, i ovaj sastanak sa ambasadorima bio je nedugo nakon što sam se ja
15 vratio u Zagreb. I ja u to vreme nisam znao da do ovog informisanja nije došlo.
16 Gavin Hewitt me je u 6.00 sati popodne pitao, te večeri... da me on tada pitao,
17 ja bih mislim znao da Milošević u stvari se nije sastao sa Perinom i tada bi
18 njegov telegram bio malo drugačiji. Ali, mislim da nema nikakvog značaja u toj
19 činjenici da sam ja u 2.00 sata, ili koliko je već bilo sati popodne, mislio da
20 je do tog sastanka... da će do tog sastanka doći.

21 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] Ambasadore, pre nego što Vam bude
22 postavljeno sledeće pitanje, da Vas samo zamolim za razjašnjenje. Vi ste

23
24
25
26
27
28
29
30

1 pomenuli da je poruka za gospodina Miloševića u Vašim očima, po Vašem mišljenju
2 bila prenesena kopredsedavajućima ICFY. Šta je to?

3 SVJEDOK: [simultani prijevod] To je Međunarodna konferencija za bivšu
4 Jugoslaviju. Ali samo da sasvim jasan budem, ja sam tu pominjao i govorio o
5 našem zahtevu koji je iznesen u januaru 1995. godine, da dođemo u Beograd da
6 prezentiramo taj plan. Jer prvobitna ideja je bila da se taj plan Z-4 najpre
7 prezentira Miloševiću, zatim drugo... rukovodiocima takozvane Republike Srpske
8 Krajine, a da bismo nakon toga svi pošli u Beograd i to prezentirali Miloševiću.
9 Milošević je rekao kopredsedavajućima ICFY-a da on neće nas primiti i to isto je
10 preneseno i američkoj ambasadi u Beogradu, koja je to prenela meni.

11 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] Hvala.

12 G. MILOVANČEVIĆ:

13 P: Dakle, odgovarajući na pitanje časnog sudije Hoepfela, Vi ste va...
14 obo... objasnili da je prva informacija o planu Z-4 iz januara 1995. godine
15 trebalo da bude prosleđena gospodinu Miloševiću i to je jedna pozicija. A ovaj
16 telegram i informacija o sastanku sa gospodinom... Vašem sastanku sa gospodinom
17 Babićem i o tome da neposredno predstoji hrvatski napad i da se mora učiniti
18 neki mirovni napor, dakle ta druga situacija se odnosi na 2. i 3. avgust 1995.
19 godine. Da li smo to pitanje raščistili, gospodine ambasadore?

20 O: Da bismo samo bili sigurni da nema nikakvog nesporazuma, to su, kao
21 što Vi kažete, dva... dve različite stvari. Jedna se odnosila na prezentiranje
22 plana Z-4, a druga se odnosila na jedan sporazum koji sam ja postigao sa
23 gospodinom Babićem uveče 2. avgusta 1995. godine, o kome je... u kome je bilo

24

25

26

27

28

29

30

1 reči o pet tačaka, a jedna od tih tačaka bila je da će Babić prihvatiti plan Z-
2 4, uz privatnu poruku Tuđmanu da on shvata da će u krajnjoj konsekvenci
3 autonomija biti mnogo manja nego ona koja je bila predviđena planom Z-4. 3.
4 avgusta Rudi Perina je pokušao da stupi u kontakt sa Slobodanom Miloševićem,
5 kako bi dobio njegovu podršku za ovaj sporazum između Babića i mene od prethodne
6 večeri. I to se smatralo veoma važnim, jer je Babić rekao: "Jedna reč, jedna
7 rečenica od Miloševića i Martić i drugi rukovodioci RSK će prihvatiti ovaj
8 sporazum koji smo Galbraith i ja postigli."

9 P: Hvala Vam na ovom objašnjenju, gospodine ambasadore.

10 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Vi ste rekli "Galbraith".

11 SVJEDOK: [simultani prijevod] Pa da, ja sam citirao ono što je Babić
12 rekao. Nadamo se da je to bilo jasno.

13 G. MILOVANČEVIĆ:

14 P: U vezi sa ovim objašnjenjem do koga smo došli povodom Vašeg
15 izjašnjenja da je Milošević rekao da neće prihvatiti Z-4 plan... Z-4 plan i od
16 koga ste dobili tu informaciju, juče ste takođe rekli da je Milošević prihvatio
17 prekid vatre, ali se bojavao ponudene autonomije zbog Kosova, pa se plašio da do
18 takve autonomije ne dođe i na Kosovu. U vezi sa tim imao bih jedno pitanje,
19 gospodine ambasadore. Da li Vam je poznato da je Kosovo i '91., 1991. i 1995. u
20 Republici Srbiji imalo potpunu autonomiju?

21 O: Ja s tom činjenicom nisam upoznat, zbog toga što to nije istina.

22 P: Ako sa nečim niste upoznati, ne vidim kako možete tvrditi da onda to
23
24
25
26
27
28
29
30

1 nije istina. Ali je moje pitanje u vezi upravo sa ovim Vašim objašnjenjem
2 sledeće: da li ste imali priliku ikada da pogledate Ustav Republike Srbije, po
3 kome Kosovo ima svoju Vladu, ima Skupštinu, ima sve organe, ima akademiju nauka,
4 kosovsku akademiju nauka za albansko stanovništvo, ima kompletan školski sistem
5 za albansko stanovništvo, dakle prosvetu, medicinu, upravu, policiju, sve?
6 Dakle, potpunu autonomiju po najvišim evropskim standardima, tada 1991., a i
7 1995 o kojoj Vi svedočite. Da li te stvari znate ili ne znate, gospodine
8 ambasadore?

9 O: Ja imam neka opća saznanja o tome koje su bile odredbe Ustava bivše
10 Jugoslavije i šta je bilo namjera kada je riječ o Kosovu. Međutim, realnost na
11 Kosovu je bila ta da je albanska većina bila potpuno obespravljena. Tom
12 pokrajinom je... njom je rukovodio Milošević i nje... i srpska manjina. Tamo je
13 vladala okrutna represija, tako da nije moguće govoriti o jednoj smisljenoj
14 autonomiji na Kosovu.

15 P: Gospodine Galbraith, Vi ste od 1993. do 1998. godine bili ambasador
16 SAD u Hrvatskoj. Da li ste pre toga i ikada bili na Kosovu, da li ste se i
17 koliko puta i sa kim ste i na osnovu čega se upoznali sa ovim činjenicama o
18 kojima govorite, da tamo realno nije bilo ničega? Vi o tome svedočite sada kao
19 političar.

20 G. WHITING: [simultani prijevod] Želio bih uložiti prigovor na... na
21 ovaj... ovu zadnju... ovaj zadnji komentar. Svjedok nije ovdje kao političar.

22 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Samo na to ulažete prigovor?

23 G. WHITING: [simultani prijevod] Sklon sam i da uložim prigovor koji bi
24 se temeljio na temeljima, dakle, os...osnova za ovo i opsega pitanja, ali mislim
25 da se ovdje ne može...

26

27

28

29

30

1 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Samo trenutak, gospodine
2 Galbraith. Gospodin Milovančević mora imati priliku da nam odgovori.

3 Izvolite. Ili se slažete da opis svjedoka kao političara, da to možda
4 ipak nije najprimjerenije?

5 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, ja taj kraj rečenice, ukoliko je on
6 problematičan, potpuno izostavljam. Ja sam u pozitivnom smislu naveo te reči,
7 dakle, da je gospodin Galbraith kao ambasador sigurno čovek koji se bavi
8 politikom i da ga ja smatram čovekom koji je uključen u politik... u politiku,
9 prema tome i političarem. Ja taj deo potpuno isključujem iz svog pitanja,
10 ukoliko je to... taj deo problem.

11 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Koliko ja razumijem stvari, to
12 jedno iz drugog nužno ne proizlazi. Ali izvolite, nastavite.

13 SVJEDOK: [simultani prijevod] Ja sam Kosovo posjetio dva puta, u
14 decembru 1991. godine i u novembru 1992. godine. Sastao sam se sa lokalnim
15 srpskim vlastima, uključujući i sa čovjekom koji je bio na čelu autonomne
16 pokrajine, kao i sa Ibrahimom Rugovom i demokratskim pokretom Albanaca. Mogu
17 dodati da sam posjetio i Kosovo Polje i neke od srpskih manastira.

18 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] I na koji način je to, dakle,
19 moglo utjecati na Vaše mišljenje u vezi sa stanjem Kosova?

20 SVJEDOK: [simultani prijevod] Bilo mi je jasno, na temelju tih posjeta,
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 da tamo vlada okrutna represija nad albanskom većinom od strane srpske manjine i
2 da tamo nema samouprave smislene, koja ima smisla, od strane albanske većine. Te
3 ja mogu reći da to neće promijeniti moj zaključak, naime da je jedan od razloga
4 zbog kojeg Milošević nije bio naklon planu Z-4 bio taj da bi jedan takav
5 sporazum, u kojem bi se velika autonomnost mogla dati srpskoj manjini u
6 Hrvatskoj, u regiji Krajine, da bi to bio nepovoljan presedan u odnosu na
7 Kosovo, jer bi to možda impliciralo da bi morao on istu takvu autonomiju
8 omogućiti albanskoj većini. Mogao bih dodati, časni Sude, da je bilo i drugih
9 razloga zbog kojih on nije volio taj plan Z-4, a to sam trebao spomenuti jučer
10 možda. Naime, taj je plan predviđao autonomiju srpske većinske regije Krajine,
11 što sam i jučer rekao, ali je uključivao i potpunu reintegraciju u Hrvatsku onih
12 područja, kao što je recimo istočna Slavonija, gdje je hrvatsko stanovništvo
13 bilo u većini 1991., a njegov stvarni interes je bio da dobije istočnu
14 Slavoniju. Njemu nije bilo veoma bitno srpsko stanovništvo u Krajini. To je bila
15 jedna siromašna regija daleko od Srbije. Ono što je njega više zanimalo je bila
16 istočna Slavonija, koja je imala bogate farme i naftna polja.

17 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Izvolite nastavite, gospodine
18 Milovančeviću.

19 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, časni Sude.

20 P: Koliko sam razumeo Vaš odgovor, gospodine Galbraith, Vi ste jednom
21 1991. i jednom 1992. godine, dakle u dva navrata, posetili Kosovo, pa je moje
22 pitanje u vezi sa tim: da li ste Vi tada bili u poseti Srbiji ili Jugoslaviji?

23 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Gospodine Milovančeviću, mi smo
24
25
26
27
28
29
30

1 Vam dozvolili malo sloboda što se tiče ispitivanja, ali moram Vas... molim Vas
2 imajte na umu da, što se tiče ovog svjedoka, imamo određena ograničenja kojih se
3 moramo držati.

4 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, časni Sude. Brzo ću završiti sa ovom temom. Pri
5 kraju smo samom.

6 P: Možete li mi reći, gospodine ambasadore, Vi ste tada bili u poseti,
7 kakvoj, na području tadašnje Jugoslavije? 1991., koga ste posećivali kada ste
8 bili na Kosovu, a koga ste posećivali 1992?

9 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, želim uložiti prigovor.
10 Svjedok je dao temelje za svoje mišljenje o stanju na Kosovu i mislim da ovo
11 u... izlazi ili nadmašuje ono što je prikladno za pitanja koja se... proističu
12 iz pitanja postavljenih tokom glavnog ispitivanja.

13 Također, časni Sude, želio bih da se pozabavimo pitanjem trajanja
14 unakrsnog ispitivanja. Koliko sam ja mogao proračunati, unakrsno ispitivanje
15 sada traje duže... upravo ovog trenutka je počelo trajati duže od glavnog
16 ispitivanja, a prema nalogu od 13. aprila 2004., paragraf 11, Sud je izdao nalog
17 da u uobičajenim okolnostima unakrsno ispitivanje ne smije trajati duže od
18 glavnog. Jasno mi je da postoje iznimke i ako se radi o još kraćem vremenu da bi
19 trebalo imati... biti uviđavan, ali s obzirom da ovaj svjedok ima sve
20 organizirano da ode danas poslijepodne, mislim da ovdje nije takav slučaj.

21 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Svaki do zastupnika ima svoj
22 pristup, ali meni je jasno da će gospodin Milovančević shvatiti da ima i
23 vremenska ograničenja kojih se mora pridržavati, kao i nekih drugih ograničenja.

24

25

26

27

28

29

30

1 Možda sada možete reći Pretresnom vijeću koliko Vam još rada treba sa svjedokom,
2 uzevši u obzir ovu činjenicu da ste sada duže ispitivali u unakrsnom ispitivanju
3 nego što je glavno ispitivanje trajalo. A što se smjernica tiče, od 13. aprila
4 2006., molim da se zna... pazi da se u zapisniku, gdje se ranije spomenuo datum,
5 tamo je 2004. u pitanju, a zapravo je greška, radi se o 2006.

6 G. MILOVANČEVIĆ: Čas...časni Sude, što se tiče prigovora kolege tužioca,
7 da bismo ubrzali ovo ispitivanje, ja ću povući ovo prethodno pitanje - dobili
8 smo odgovarajuće odgovore - upravo radi uštede vremena. Ovo ispitivanje je inače
9 trajalo nešto duže, upravo zbog vrlo brojnih prigovora koji su pojeli faktički
10 pola jučerašnjeg ispit... unakrsnog ispitivanja Odbrane. ja sam planirao da ne
11 dužim danas sa ovim unakrsnim ispitivanjem. Nastojaću da budem efikasan i u
12 svakom slučaju imam u vidu i upozorenje Sudskog veća i napomenu kolege tužioca,
13 ako dozvoljavate da nastavim.

14 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Da, izvolite. Da, razumijem,
15 međutim neki od prigovora su bili opravdani. Molim Vas pokušajte, budite
16 direktniji sada. Hvala.

17 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala Vam, časni Sude.

18 P: Juče ste, gospodine Galbraith, nakon objašnjenja Vašeg viđenja
19 Miloševićevog stava o planu Z-4, rekli da je njegov, dakle Miloševićev san o
20 velikoj Srbiji uključivao i Slavoniju, Krajinu i Dubrovnik, pa bih Vam u vezi sa
21 tim postavio pitanje: da li ste Vi ikada sa gospodinom Miloševićem pričali o
22 njegovim snovima?

23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: Ja sam se sa gospodinom Miloševićem upoznao u oktobru 1992. godine u
2 Beogradu, sastao se s njim i postavio mu pitanje u vezi sa velikom Srbijom. On
3 je tada negirao bilo kakve ambicije na stvaranju velike Srbije. Ali, iskreno, ja
4 mu nisam vjerovao i mislim da mu niko drugi u američkoj vladi također nije
5 vjerovao.

6 P: Da li to znači da, uprkos negiranja gospodina Milovan... Miloševića
7 teze o velikoj Srbiji, Vi smatrate i američka vlada smatraju da se radi o tezi
8 velike Srbije, da je to Vaš stav? Da li to znači ovaj Vaš odgovor?

9 O: Ja sam smatrao, a mislim da su mnogi u američkim organima vlasti koji
10 su se bavili Balkanom, dakle da su mnogi ljudi kao i ja vjerovali kako Milošević
11 planira stvaranje velike Srbije, da on provodi taj plan i da se koristi vojnim
12 snagama bivše Jugoslavije u nastojanju da ostvari taj svoj cilj.

13 P: Odgovarajući kao svedok u predmetu tada optuženog gospodina
14 Miloševića na pitanja Tužilaštva, Vi ste izjavili da nikada niste videli
15 dokumenat ili bilo kakav dokaz o takvoj tezi, o tezi velike Srbije koju je
16 zastupao Milošević. Da li je to tako?

17 O: Ne mogu odgovoriti na to pitanje, jer nemam svoj iskaz u predmetu
18 Milošević pred sobom. Želio bih vidjeti točno što je bilo rečeno, da bih shvatio
19 o čemu se radi.

20 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Gospodine Milovančeviću, da li
21 Vi imate možda taj dokument, kako biste to mogli predočiti svjedoku i da on može
22 na prikladan način razmotriti šta Vi to tvrdite i onda odgovoriti na Vaše
23 pitanje na pravilan način i djelotvorno? Jer su smjernice takve.

24

25

26

27

28

29

30

1 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, ja sam zadovoljan ovim odgovorom gospodina
2 Galbraitha i ne bih da uzima vreme dalje. Ovo objašnjenje mi je sasvim dovoljno,
3 ako je Sud sa tim suglasan.

4 P: Gospodine Galbraith, Vi ste juče govorili o snovima gospodina
5 Miloševića o velikoj Srbiji. A takođe ste, odgovarajući na pitanje tužioca,
6 izneli neke tvrdnje o gospodinu Martiću koje nisu samo izlazile iz okvira
7 elementarne pristojnosti, nego su optuženog direktno vređale u sudnici, govoreći
8 da je čovek veoma ograničenih sposobnosti i veoma ograničene inteligencije, pa
9 me interesuje da li je neslaganje gospodina Martića sa Vašim političkim
10 predlozima bio osnov da ga tako okvalifikujete i vređate u sudnici?

11 O: Dozvolite da prvo kažem da moja namjera nije bila da uvrijedim
12 optuženog. Tužilaštvo mi je postavilo pitanje o tome kako ja ocjenjujem tu
13 osobu, slično pitanje kakvo sam dobio u predmetu *Milošević*, i dao sam isti
14 odgovor. Ta moja ocjena zasnovana je na mojim sastancima s njim, kao i na
15 razgovorima koje sam vodio sa drugim ljudima koji su ga ili poznavali ili bili u
16 kontaktu s njim. Ja smatram da se radi o čovjeku koji je imao veoma ograničene
17 sposobnosti, koji je se našao u situaciji kojoj nije bio odrastao, kada govorimo
18 o situaciju u kojoj su se našli krajiški Srbi. I iskreno, mislim da je bilo
19 izuzetno glupo od njega da odbije jedan mirovni plan. On je odbio da primi uopće
20 mirovni plan kojim je njemu ponudila i... to jest, ponudile najmoćnije zemlje na
21 svijetu. Jedan mirovni plan koji, da je bio proveden, da je došlo do pregovora
22 ne bi došlo do operacije "Oluja", srpsko stanovništvo Krajine bi ostalo tamo,

23
24
25
26
27
28
29
30

1 imali bi znatnu samoupravu i optuženi ne bi morao dolaziti najvjerojatnije ni u
2 ovu sudnicu.

3 P: Gospodine Galbraith, juče ste objasnili da je primedba gospodina
4 Martića bila da on ne može razgovarati o planu Z-4 dok se ne donese odluka o
5 produženju mandata UNPROFOR-a u Hrvatskoj i da je to učinjeno u martu mesecu. A
6 u vezi sa tim Vas pitam: da li je dejstvo hrvatskih oružanih snaga na zonu
7 Ujedinjenih nacija u Zapadnoj Slavoniji, dakle na zaštićeno područje, u trenutku
8 kad Vi predlažete mirovni plan, pružalo osnov gospodinu Martiću da veruje u
9 dobre namere i da veruje da plan nudi dobro srpskom narodu?

10 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Da li mislite da svjedok može
11 odgovarati na ovo pitanje? Na ovaj način kako je postavljeno, ovo zvuči kao
12 pitanje gospodinu Martiću.

13 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, preformulisaću pitanje, da bude pitanje
14 direktno postavljeno za gospodina Galbraitha.

15 P: Da li su pregovaračke namere, Vas i ljudi koji su sačinili Z-4 plan,
16 bile iskrene prema srpskom stanovništvu Krajine u situaciji kada usred
17 pregovaračkog procesa Hrvatska zbriše Zapadnu Slavoniju kao zonu pod zaštitom
18 Ujedinjenih nacija, bez ikakvih konsekvenci?

19 O: Ja Vam mogu reći da su Sjedinjene Države, Ruska federacija, Evropska
20 unija i Ujedinjeni narodi, a sve su to bili ko-sponzori plana Z-4, bili veoma
21 iskreni u svojem nastojanju da pronađu miroljubivo rješenje sukoba u Hrvatskoj,
22 koji bi podrazumijevao znatnu autonomiju srpskom narodu, a omogućilo također

23
24
25
26
27
28
29
30

1 onima koji su bili prognani ili etnički očišćeni da se vrate svojim kućama. Mi
2 smo posvetili goleme napore, i vrijeme i napore tome procesu. Ja Vam mogu reći
3 da sam ja i na... na dan-današnji teško razočaran što nismo u tome uspjeli. Kada
4 se odbija da se ozbiljno pregovara o miru, posljedica je najčešće rat. Gospodin
5 Martić se 1994. igrao jednu igru koja je onemogućila nastavak mirovnog procesa.
6 On je 30. januara 1995. odbio plan. Direktna posljedica toga je bila operacija u
7 zapadnoj Slavoniji. Tada se jasno pokazalo da RSK i on nemaju mogućnosti,
8 zapravo, da se brane i to je ohrabrilo Hrvate da pokrenu operaciju "Oluja" u
9 avgustu 1995. godine. To je bila velika tragedija za narod Krajine i meni je
10 zbog toga strašno žao i mislim da to žaljenje dijele sa mnom i drugi koji su
11 sudjelovali u ovom mirovnom procesu.

12 P: Gospodine ambasadore, rekli ste da su velike sile, najznačajnije
13 države sveta uputile dobru i fer ponudu srpskom stanovništvu. Sa druge strane
14 nam saopštavate da su hrvatske snage činile šta su htele. Ako je ponuda fer, da
15 li ste Vi imali mogućnosti i da li... i da li ste hteli i mogli, dakle, da
16 zaustavite dejstva Hrvatske? Vi, dakle, nudite mirno rešenje, navodno mirno
17 rešenje za Srbe u Krajini, u isto vreme dok Vi nudite rešenje i u ime Hrvatske i
18 ono što bi trebalo Hrvatskoj da odgovara, Hrvatska napada zonu pod zaštitom
19 Ujedinjenih nacija. Da li ste Vi imali ikakvog uticaja na rukovodstvo Hrvatske?

20 O: Mi smo imali značajan utjecaj na hrvatske vlasti i mi smo uspješno u
21 cijelom nizu navrata urgirali kod njih da se uzdrže 1993., to jeste u novembru
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 1994., kada je RSK vršila napade preko međunarodne granice u enklavu Bihaća. Mi
2 smo tada uložili veliki pritisak na Hrvate tražeći od njih da se uzdrže.
3 Činjenica je da zbog Vašeg klijenta, u aprilu 1995. nije bilo mirovnog procesa.
4 Mi smo prezentirali, to jest pokušali da prezentiramo taj plan u januaru 1995.
5 On je fizički odbio dodirnuti taj plan, uopće. Nakon toga, više nije bilo
6 mirovnog procesa. Hrvati su bili frustrirani. On je zatim odbio da se pridržava
7 onih sporazuma koji su ranije postignuti, zatvorio je autoput kroz zapadnu
8 Slavoniju. Rat je posljedica izbjegavanja da se radi na miru. I to je bila jedna
9 tragedija koja se mogla izbjeći.

10 P: Moje sledeće pitanje, gospodine ambasadore, vezano je za period
11 neposredno pred Vaše razgovore sa gospodinom Babićem 2. i 3. avgusta 1995.
12 godine. Odgovarajući na pitanja u svedočenju kod gospodina Miloševića, na
13 pitanja *amicusa* Tapušковиća, Vi ste se izjašnjavali o tome da ste bili na
14 Brionima 30. ili 31. jula 1995. godine. Da li ste bili na Brionima u to vreme,
15 gospodine Galbraith?

16 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, možda bi bilo dobro kada
17 bismo saznali referencu gdje se to nalazi. Meni je to potrebno. A također,
18 mislim da bi bilo dobro kada bismo svjedoku stavili jedan primjerak, kako bi on
19 o mogao o tome govoriti.

20 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Imate li to što je potrebno,
21 gospodine Milovančeviću?

22 G. MILOVANČEVIĆ: Da, časni Sude. Samo pokušavam da razgovaram sa
23 svedokom na brži način, da ne bi delili sad materijale svima, pa čitali, pa
24 listali. Interesuje me da li je gospodin Galbraith bio na Brionima 30. jula ili

25
26
27
28
29
30

1 31. jula 1995. godine, kao pitanje, direktno pitanje vezano... nevezano za bilo
2 koji dokument.

3 G. WHITING: [simultani prijevod] Da. Ali, časni Sude...

4 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Temelj se može pronaći u
5 dokumentu.

6 G. WHITING: [simultani prijevod] Da, a ja sam uspio sada pronaći i
7 referencu i zastupnik je zapravo na pogrešan način prikazao iskaz svjedoka. Na
8 strani 78, 26. juna 2003., ambasador je rekao da je on tamo bio 1. avgusta
9 1995., a u ovom kontekstu to pravi veliku razliku i to značajnu razliku. I to je
10 upravo razlog zbog čega je potrebno da pred sobom imamo original dokumenta.

11 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Sada ste čuli gospodina
12 Whitinga, gospodine Milovančeviću, u odnosu na *de facto* iskaz, dakle da se
13 radilo o 1. augustu. I osim toga, zamolit ću da omogućite svjedoku da odgovori
14 na pitanje, bar što se tiče ovog prvog dijela, a onda tek da se pređe na drugi.

15 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, moje prirode je opšte... pitanje je opšte
16 naravi, da li se svedok seća da je imao sastanak sa gospodinom Tuđmanom na
17 Brionima uoči operacije "Oluja", bio je to juli ili sam početak avgusta 1995.
18 godine.

19 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Dakle, Vi sada povlačite tu ono
20 što ste... Vašu referencu na drugi predmet?

21 U redu, nastavite.

22 SVJEDOK: Da.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. MILOVANČEVIĆ:

2 P: Da li Vam je poznato da je pre tog Vašeg sastanka sa gospodinom
3 Tuđmanom, na samom kraju jula ili možda prvog dana avgusta 1995. godine, došlo
4 do operacija hrvatskih oružanih sastava u Grahovu i Glamoču? To su mesta koja se
5 nalaze na teritoriji Bosne i Hercegovine, koje su hrvatske oružane snage na
6 teritoriji Bosne i Hercegovine zauzele.

7 O: Da.

8 P: Vi ste objasnili da ste oko 21. jula 1995. godine saznali za hrvatske
9 namere da vojno intervenišu u Krajini, pa me u vezi sa tim interesuje onaj deo
10 odgovora koji ste dali da je Vlada SAD bila u nedoumici šta da radi, plašeći se
11 mogućeg ishoda dejstava u Bihaću. Da li Vam je poznata realna situacija u
12 Bihaću, gospodine Galbraith?

13 O: Da. Bila mi je poznata situacija u Bihaću, ali ja nisam rekao da se
14 SAD kolebaju. Mi smo imali veoma jasan stav.

15 P: Da li Vam je poznato da je pre operacije "Oluja", uz posredovanje
16 gospodina Thorvalda Stoltenberga, *co-chairmana* konferencije o Jugoslaviji, i
17 gospodina Akashija, došlo do povlačenja srpskih snaga iz Bihaća i do prestanka
18 bilo kakvih ofanzivnih dejstava?

19 O: Situacija u te dve nedelje pre operacije "Oluja" bila je vrlo
20 složena. Bio je jedan napad vojske bosanskih Srba i vojske Republike Srpska

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Krajina na enklavu Bihać. Vojska RSK je prešla međunarodnu granicu. U jednom
2 periodu strahovali smo da će Bihać pasti i da će Ratko Mladić da izvrši istu
3 vrstu pokolja nad muškarcima i dečacima u Bihaću kao što je to učinio nad onima
4 u Srebrenici. U nekoliko dana koji su neposredno prethodili operaciji "Oluja",
5 bilo je nagoveštaja da snage RSK obustavljaju svoje vojne operacije. Ali, u toj
6 fazi, zamah koji je već krenuo, koji je išao ka ratu, bio je vrlo jak. I kao što
7 sam već objasnio, čak i u toj kasnoj fazi, mi smo pokušali da još uvek pronađemo
8 mirno rešenje.

9 P: Da li Vam je poznato, gospodine Galbraith, predsedničko saopštenje
10 Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija iz februara 1994. godine, od kojih se... u
11 kome se traži hitno povlačenje hrvatskih oružanih sastava iz Bosne i
12 Hercegovine, sa teritorije druge države? I u vezi sa tim, da li nalazite da je
13 Hrvatska i pored ranijih upozorenja, operacijama u Glamoču i Grahovu opet
14 dejstvovala na teritoriji druge države, Bosne i Hercegovine, neposredno pre
15 operacije "Oluja"? Jer */sic/* na taj vojni zamah mislite, gospodine Galbraith?

16 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Gospodine Whiting.

17 G. WHITING: [simultani prijevod] Hvala, časni Sude. Ja ću staviti
18 prigovor i to po osnovu irelevantnosti. Ne vidim kako ovo može biti relevantno.

19 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Gospodine Milovančeviću, koji
20 je Vaš odgovor na to? I ja sam sama imala iste... isto to me interesovalo.

21 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, svedok je objašnjavao da je hrvatskoj
22 strani situacija u Bihaću bila izgovor da deluje na teritoriju Krajine i da je
23 njegova vlada imala stav prema tome. Mene interesuje da li je vlada ovog svedoka
24
25
26
27
28
29
30

1 smatrala neregularnim i kršenjem međunarodnog prava dejstvo hrvatskih trupa na
2 teritoriji Bosne i Hercegovine, kao pripremnu akciju za operaciju "Oluja". Ovde
3 se sva... sav teret prebacuje na Martića, a Knin je pao kad je zauzeto Grahovo i
4 Glamoč. Odatle su hrvatski topovi mogli tući Knin i to je... to bi trebalo da je
5 svedoku poznato. Zbog toga sam posta... Oprostite. Zbog toga sam postavio ovo
6 pitanje. No...

7 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Tužilac Whiting, izvolite.

8 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, mislim da je branilac
9 objasnio pitanje i šta želi da postigne njime, ali ja ne vidim kako je to
10 relevantno, s obzirom na one navode u optužnici koji se javljaju u ovom
11 predmetu.

12 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Da.

13 G. MILOVANČEVIĆ: Ja bih prešao na sledeće pitanje, da... da ne
14 zadržavamo...

15 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Da. Ali, gospodine
16 Milovančević, samo bih htela nešto da kažem. Čini nam se kao da se tu radi o
17 materijalu, o nečemu u vezi sa čim ćete Vi... što ćete Vi predočiti Sudskom veću
18 kada dođe vreme za to, ali u ovom trenutku ne vidim relevantnost toga. Prema
19 tome, nastavite, molim Vas.

20 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, časni Sude.

21 P: Da li ste, gospodine Galbraith, nešto čuli o sastanku gospodina
22 Tuđmana sa vojnim vrhom Hrvatske, baš na Brionima, neposredno pre operacije
23 "Oluja" 30. ili 31. jula 1995., na kom je on obavestio svoj vojni vrh da nema
24
25
26
27
28
29
30

1 vojnog opravdanja za akciju protiv Srba zbog situacije u bihaćkom džepu, ali da
2 Hrvatska ima simpatije SAD, ukoliko bude delovala kao u zapadnoj Slavoniji? Da
3 li znate za takav govor gospodina Tuđmana ili ne znate?

4 O: Ako mi dopustite, ja bih postavio jedno pitanje. Da li Vi to ciljate
5 na transkript sastanka sa Briona, mislim 31. jula, koji je potom bio objavljen
6 od strane hrvatske Vlade?

7 P: Da, gospodine Galbraith.

8 O: U redu. Naravno da ja nisam znao ni za kakav govor koji je on održao
9 pred svojim vojnim komandantima na zatvorenom sastanku u to vreme, ali ja jesam
10 video transkript u vreme suđenja Miloševiću.

11 P: Vi ste u Vašem odgovoru juče objasnili da se gospodin Babić nakon
12 razgovora sa Vama 2. i 3...

13 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Oprostite. Pre nego što
14 nastavite, samo bih htela da zatražim jedno pojašnjenje od svedoka. Kada ste
15 odgovorili "da", gospodine svedoče, da li pritom ste mislili "Da, znali ste za
16 taj sastanak" ili je to bio odgovor "da" na izjavu koja je data, odnosno na
17 ono... na tvrdnju koja je iznesena? Da li Vi, dakle, prihvatate tu izjavu koja
18 je... odnosno to što je rečeno u okviru transkripta o toj prilici?

19 SVJEDOK: [simultani prijevod] Hvala, časni Sude, za pojašnjenje. Moj
20 odgovor je: da, ja znam da je postojao transkript tog sastanka. Ukoliko bi mi se
21 predočio ponovo taj transkript sada i da ga ja pročitam, ja bih možda mogao da

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 se složim ili ne sa karakterizacijom tog transkripta. Međutim, u ovom trenutku
2 ne mogu da se složim ni sa čim.

3 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Da li Vi imate taj transkript,
4 gospodine Milovančević, ako je potrebno da ga ovde predočite? Hvala. Da li imate
5 sadržaj tog transkripta?

6 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, ja imam sadržaj transkripta, ali mislim da
7 on u ovom trenutku nije bitan za svedoka, s obzirom da nije prisustvovao tom
8 sastanku i da on kaže da je to bilo objavljeno u štampi. I zbog toga ga svedoku
9 ne predočavam. Dakle, on je upoznat, na suđenju kod gospodina Miloševića, sa
10 sadržajem tog transkripta. Ja ne insistiram na... na tom detalju u ovom
11 trenutku. Hvala Vam.

12 Mislim da bi... mislim da bi u ovom trenutku bio momenat za pauzu. Hvala
13 Vam.

14 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Koliko će Vam još vremena biti
15 potrebno sa ovim svedokom?

16 G. MILOVANČEVIĆ: /prijevod engleskog transkripta: "Siguran sam da ću na
17 sljedećem zasjedanju"/ završiti, časni Sude.

18 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Hvala, gospodine Milovančević.
19 Sada ćemo napraviti pauzu i nastaviti sa radom u petnaest do jedanaest.

20 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Molimo ustanite.

21 ... Početak pauze u 10.16h

22 ... Sjednica nastavljena u 10.48h

23 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Ustanite, molim.

24 Izvolite sjesti.

25 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Izvolite, gospodine
26 Milovančeviću.

27 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, časni Sude.

28 P: Prošlu sednicu završili smo, gospodine Galbraith, govoreći o sastanku
29 sa gospodinom Tuđmanom i njegovom sastanku sa vojnim vrhom 31. jula 1995., dakle
30 neposredno pre operacije "Oluja". Pošto ste malopre rekli da Vam je na suđenju u

1 predmetu gospodina Miloševića bio predložen transkript sa tog sastanka od 31.
2 jula, da li se sećate da ste davali odgovore na pitanje gospodina Tapušковиća,
3 to je strana 23200 tog transkripta od 26. jula, o tome da je Tuđman izjavio da
4 je cilj tog sastanka da se Srbima zada udarac da oni bukvalno nestanu i da je
5 dao instrukcije gospodinu Šariniću da ide da pregovara u Ženevu, a da to bude
6 samo magla i da nikakav sporazum neće biti prihvaćen? Da li se sećate takvog
7 detalja ili ne? Ako se ne sećate, možete nam to reći.

8 G. WHITING: [simultani prijevod] Zamolit ću da se svjedoku predloži
9 zapisnik, pošto se iz njega citira.

10 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Da, gospodine Milovančeviću.
11 Vama je i prije pauze bilo rečeno da dostavite transkript i da ga date svjedoku
12 kako ga on može pogledati, jer to je temelj.

13 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, časni Sude; razumeo sam Vas. S obzirom na
14 svedokov prethodni odgovor i na primedbu kolege tužioca, ja neću insistirati na
15 ovom pitanju. Nastavio bih dalje o dru... o drugim detaljima, da se ne
16 zadržavamo.

17 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Na taj način nećete gubiti
18 vrijeme. Na taj način ćete napraviti ono što je neophodno, držat ćete se naših
19 smjernica. Dakle, ne radi se o tome da li se tu gubi vrijeme ili ne.

20 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, pitanje je bilo posredno. Ja zbog toga ne
21 insistiram na tom transkriptu i na tim dokazima, s obzirom da svedok nije bio
22 prisutan sastanku.

23 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] U redu.

24 G. MILOVANČEVIĆ:

25 P: Gospodine Galbraith, da li Vam je poznato nešto o tome da je gospodin
26 generalni sekretar Ujedinjenih nacija, mislim da je tada bio to u pitanju

27

28

29

30

1 gospodin Boutros-Ghali, 3. avgusta 1995. godine, dakle dan pre operacije
2 "Oluja", zvao gospodina Tuđmana i insistirao da ne započinje bilo kakvu vojnu
3 akciju protiv Krajine? Da li znate nešto o takvom detalju?

4 O: U ovom trenutku se ne sjećam konkretnih pojedinosti vezanih za to.
5 Cijeli niz ljudi, uključujući i mene, je urgirao kod predsjednika Tuđmana da 3.
6 avgusta... se urgiralo da se ne poduzme nikakva vojna akcija. O tome sam već
7 govorio.

8 P: 4. avgusta 1995. godine, Hrvatska... Republika Hrvatska je sa svojim
9 oružanim snagama pokrenula veliku vojnu akciju protiv Republike Srpske Krajine,
10 protiv zona pod zaštitom Ujedinjenih nacija. Posle nekoliko dana, kompletno
11 područje je zauzeto, stanovništvo proterano, kompletna imovina srpskog
12 stanovništva uništena. Tom... U vezi sa tim imam sledeće pitanje: da li Vam je
13 poznato da su svetski mediji objavili Vašu fotografiju na oklopnom vozilu, tenku
14 Hrvatske vojske, u toku operacije "Oluja"?

15 O: Mene niko nije snimio tokom operacije "Oluja" na hrvatskom tenku. Ja
16 nisam bio na hrvatskom tenku tokom operacije "Oluja". Jedina fotografija mene
17 koja je snimljena je bila fotografija mene na traktoru sa srpskim izbjeglicama
18 koje sam pokušavao zaštititi od hrvatske grupe koja se okupila, kao što znate.

19 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] I imali ste uspjeha u tome?

20 SVJEDOK: [simultani prijevod] Da.

21 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Molimo Vašeg klijenta da se
22 primjereno ponaša, osim ako nam že... ako ne želi nešto Vama reći.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 OPTUŽENIK: /prijevod engleskog transkripta: "Da, želim nešto reći,
2 naravno."/

3 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Naravno, možete reći samo preko
4 Vašeg zastupnika.

5 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, dozvoljavate li kratku komunikaciju sa
6 mojim klijentom?

7 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Da li želite da se s njim..

8 G. MILOVANČEVIĆ: Minut, kratko. Hvala.

9 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] U redu, ali samo na trenutak.

10 [Obrana i optuženik se savjetuju]

11 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala Vam, časni Sude. Uz Vaše dopuštenje ja bih
12 /?nastavio/.

13 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Izvolite.

14 Da li možda imate fotografiju svjedoka na traktoru ili... kako biste mu
15 je predočili?

16 G. MILOVANČEVIĆ: Mene... Postoji čak film, časni Sude, o gospodinu
17 Galbraithu na traktoru, koje je vrlo detaljan, ali taj deo za nas nije sporan da
18 je gospodin Galbraith bio na traktoru sa srpskim izbeglicama i da je mahao
19 stanovništvu ko...koje je pokušavalo da kamenuje te izbeglice. Ali to nije bilo
20 moje pitanje, časni Sude. Ja sam pitao samo gospodina ambasadora da li je bio na
21 hrvatskom oklopnom vozilu i u tom smislu smo dobili odgovor. Ja sam tim
22 odgovorom zadovoljan u ovom trenutku.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Sledeće pitanje...

2 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Ja se izvinjavam. Dakle, kažete
3 svjedok je bio na tenku, to jest nije mi jasno da li sam ja možda krivo
4 postavila onda pitanje Vama. Htjela sam onda Vas pitati da li imate fotografiju
5 svjedoka na tenku i Vi biste možda odgovorili isto kao i maloprije na to?

6 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, u ovome trenutku ta fotografija za nas
7 nije, kao tim Odbrane, nije bitna. Mi ćemo te činjenice dokazivati na svim
8 svedocima i na drugi način. Zbog toga nisam insistirao dalje. Ja sam samo pitao
9 svedoka da li on zna nešto o tome ili ne.

10 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] U redu. Izvolite, gospodine
11 Whiting.

12 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, ne želim da gubimo vrijeme,
13 ali meni sada nije jasno. Za postavljanje takvih pitanja svjedoku treba
14 postojati neki temelj. Da li zastupnik ima neku fotografiju o kojoj je govorio?
15 Zamolit ću Vijeće da zatraži od advokata Obrane da nam odgovori na to, da vidimo
16 da li postoji i temelj za ono pitanje, jer ja ne znam za postojanje takve
17 fotografije.

18 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] To sam i ja pokušavala saznati
19 od Odbrane, posebno kada je ambasador Galbraith napomenuo da on nije bio na
20 tenku. On je rekao gdje je bio i šta je radio i zato sam pitala gospodina
21 Milovančevića da prikaže fotografiju svjedoku.

22 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, uz Vaše dopuštenje bih dao objašnjenje i

23
24
25
26
27
28
29
30

1 odgovor kolegi tužiocu. U toku saslušanja svedoka, gospodina Galbraitha, u
2 predmetu optuženog Miloševića, gospodin Galbraith je objašnjavao kako je došao
3 do mesta na kome su bila borbena dejstva. I objasnio je da se nalazio u
4 hrvatskom oklopnom vozilu, da je posle toga prešao na neko... na neki traktor
5 čoveka koji ga je prepoznao i osnova za moje pitanje vezuje se za taj transkript
6 iz predmeta gospodina Miloševića. Međutim, ja ne bih sa tim detaljima da gubim
7 vreme u ovome trenutku. Biće načina i vremena da se tim pitanjem bavimo, ako ga
8 uopšte budemo smatrali bitnim u daljem toku stvari. Ja bih sada, uz Vaše
9 dopuštenje, nastavio sa pitanjima.

10 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Da, moći ćete sada nastaviti,
11 međutim Vi ste bili ti koji ste pokrenuli to pitanje. A čini se da i svjedok
12 želi nešto prije toga reći, tako da ćemo dati riječ svjedoku.

13 SVJEDOK: [simultani prijevod] Ja sam na lice mjesta došao mojim oklopnim
14 vozilom. Radilo se, dakle, o američkom automobilu koji je bio oklopljen. To je
15 bio Chevrolet Caprice, nije se radilo o vojnom vozilu. I ono što sam ja u svom
16 iskazu rekao, bilo je da je moj plan izvorno bio da se u tom vozilu vozim u
17 konvoju izbjeglica, sa američkom zastavom na vozilu, kako bi i rulja a i
18 hrvatska policija jasno shvatila da bi svaki kamen bačen na te izbjeglice bio i
19 kamen bačen na vozilo američkog ambasadora. Ja sam rekao i hrvatskom
20 predsjedniku Tuđmanu da je to moja namjera, jer ja nisam bio zadovoljan time što
21 hrvatske vlasti nisu pružile zaštitu tim izbjeglicama. Međutim, jedan iz gomile
22 ljudi koji je imao traktor me je prepoznao kad sam razgovarao s njim - ja njega

23
24
25
26
27
28
29
30

1 nisam poznavao, on je mene prepoznao s televizije - on me je pozvao da sjednem
2 na traktor i ja sam odlučio da ću to i učiniti.

3 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Hvala.

4 Sada možete nastaviti, gospodine Milovančeviću.

5 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, časni Sude.

6 P: U vezi sa ovim detaljom koji ste pomenuli... detaljem koji ste
7 pomenuli, gospodine Galbraith, o tom ponašanju, kako ste Vi rekli, rulje je l',
8 i o čemu ste skretali pažnju gospodinu Tuđmanu, da li nam možete opisati
9 ponašanje Hrvatske vojske i oružanih sastava u toku operacije "Oluje" i nakon
10 nje prema imovini i stanovništvu na području koje je bilo obuhvaćeno operacijom
11 "Oluja"?

12 G. WHITING: [simultani prijevod] Prigovor, časni Sude. Uložio bih
13 prigovor.

14 Sada se počinjemo baviti postupcima hrvatskih oružanih snaga tokom
15 operacije "Oluja". Kao jedan, to nije bilo obuhvaćeno glavnim ispitivanjem. Kao
16 dva, nije relevantno.

17 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Da čujemo Vas, gospodine
18 Milovančeviću.

19 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, ja samo pokušavam da kroz odgovore svedoka
20 dođem do mogućeg podatka o stvarnim namerama i stvarnim ciljevima operacije...
21 hrvatskih vlasti pri operaciji "Oluja". Svedok je dao objašnjenje da je razlog
22 za tu operaciju bila situacija, odnosno izgovor, bila situacija u Bihaću i
23 odsustvo pregovaračkog procesa. Pre operacije "Oluja" desile su se neke druge
24 stvari, desio se "Bljesak", pa smo onda vidjeli angažovanje svedoka neposredno

25

26

27

28

29

30

1 pre operacije "Oluja". I s obzirom da je svjedok očevidac svih tih događanja koja
2 su se desila u periodu od svega nekoliko dana, dakle 2., 3., 4., 5. do 8.
3 avgusta 1995. godine, meni se ovo pitanje učinilo relevantnim u smislu provere
4 navoda koje svjedok daje o stvarnim namerama i stvarnim ciljevima hrvatskih
5 vlasti i o stvarnim namerama međunarodnih pregovarača i o stvarnim ciljevima
6 ponude plana Z-4. Meni je zbog toga ovo pitanje bitno, sa stanovišta Odbrane.
7 Možda je nebitno i čak štetno tužiocu, ali razlog zbog koga insistiram nije da
8 bih kršio pravila. Ovo je prvorazredan svjedok na te... upravo te okolnosti.

9 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Svjedok je govorio samo
10 općenito, a mislim da ste Vi istovremeno se prestali pridržavati onog što smo
11 Vas... na što smo Vas obavezali kada tražite odgovore na ova konkretna pitanja,
12 tako da to nećemo dozvoliti.

13 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, problem sa kojim se Odbrana konstantno
14 suočava u toku ovog unakrsnog ispitivanja jeste pokušaj tužioca da zaštiti
15 interese jedne države. I taj pokušaj je značajniji, po mišljenju Odbrane, od
16 interesa pravde. U takvim okolnostima, faktički Odbrana nema mogućnost da
17 valjano radi svoj posao. Mi možemo postaviti samo ona pitanja koja otprilike
18 ovde Tužilaštvu odgovaraju. Meni je nemoguće dalje da unakrsno ispitujem ovog
19 svedoka i ja ću prekinuti unakrsno ispitivanje, hvala Vam, iz tih razloga.

20 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Gospodine Milovančeviću, samo
21 malo. Tu sada navodite nešto... Tvrдите da Vijeće, prvo, radi nešto; što nije
22 tačno. Kao drugo, tu tvrdite nešto o tome kako Tužilaštvo vodi svoj predmet i
23 ispitivanje i iznosite tvrdnje u vezi sa integritetom ovog svjedoka. Dakle, da
24 li Vi želite reći da gospodin Whiting ovdje zastupa interese jedne države ili

25

26

27

28

29

30

1 ste pritom mislili na ono što je rekao svjedok? Ili i jedno i drugo?

2 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, problem koji ima Odbrana, da bi ste
3 shvatili šta mislim, jeste taj da je Tužilaštvo dovelo svedoka kao svedoka,
4 ambasadora najveće svetske sile, koji je učestvovao u potpunom političkom
5 događanju, od januara 1995. do kraja operacije "Oluja", i pri tome je Odbrani
6 omogućeno samo da postavi deliče pitanja, potpuno istrgnuto iz konteksta svih
7 zbivanja. Odbrani je time onemogućen rad, onam... onemogućeno je kvalitetno
8 unakrsno ispitivanje. Koncept saslušanja ovog svedoka od strane Tužilaštva, sa
9 idejom da se štite interesi jedne zemlje, u tom smislu, po mome ubedenju, štete
10 interesima pravde. Oni su sukobljeni, potreba da se... Moguće je... Ja ne ulazim
11 u to šta su interesi države iz koje je došao svedok, ali su onda interesi...
12 potreba zaštite tih interesa sukobljena direktno sa interesima pravde. I ja
13 jednostavno ne mogu svoj posao obaviti do kraja, jer ne mogu postaviti nijedno
14 pitanje koje bi meni otvorilo prostor za dalja pitanja koja mi se čine
15 relevantnim i koja su bitna za poziciju optuženog. U tom smislu ja nisam, časni
16 Sude, iznosio primedbu Vama, ja sam iznosio primedbu na koncept saslušanja ovog
17 svedoka od strane tužioca. A ako je potreba zaštite interesa neke druge zemlje
18 značajnija od interesa pravde, onda ja ne vidim svrhu da dalje saslušavamo ovog
19 svedoka.

20 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Gospodine Milovančeviću, ja
21 jednostavno moram reći da sam veoma razočarana s ovim što ste rekli. Ako Vi
22 pokušavate reći, na bilo koji način, da zbog toga što je ovaj svjedok ambasador
23 bio svjetske sile, da će to imati utjecaj na način na koji mi saslušavamo
24 dokazni materijal i njegov iskaz, to je onda jedna i neprimjerena i veoma
25 žalosna izjava s Vaše strane. Mi sa njegovim iskazom ćemo se baviti na isti

26

27

28

29

30

1 način kao sa iskazom bilo kojeg svjedoka, bez obzira na status. I to je
2 činjenica. I to ćete morati prihvatiti, da li se to Vama sviđalo ili ne.

3 A sada da kažem sljedeće. Kao prvo, iskaz možemo saslušati u skladu sa
4 dva uvjeta: pod 1, imamo smjernice koje Vi želite da se potpuno odbace. Vi bi
5 htjeli da kao magijom nestanu. Kao drugo, postoji nalog koji se tiče načina kako
6 ćete ispitivati svjedoka. Da li Vi smijete izlaziti izvan opsega glavnog
7 ispitivanja, na to Vam odmah mogu reći: ne možete. To morate shvatiti. Također,
8 mi se bavimo jednim određenim periodom i određenim okolnostima i postoji način
9 na koji se to radi. Vi to morate prihvatiti. Naravno, ako se Vama čini da je
10 svjedok dao iskaz koji, po Vašem mišljenju, ide u prilog Hrvatske ili ne znam,
11 nečeg drugog, Vi to možete predočiti svjedoku, ali to morate na primjeren način
12 napraviti. I ja Vam to kažem na temelju 34 godine iskustva koja imam rada kao
13 advokat Obrane. Ako imate nešto što pokazuje da je suprotno od onog što svjedok
14 tvrdi, onda to predočite na prikladan način unakrsnim ispitivanjem. Ako možete,
15 iznesite svoje dokaze i svoje tvrdnje koje mogu pokazati da je situacija
16 suprotna od onog što svjedok tvrdi.

17 Ja pretpostavljam da je to bio trenutak zbunjenosti, Vaše slabosti, kada
18 ste postavili u pitanje integritet ovog Vijeća. Vi tvrdite da to nije bilo
19 upućeno Vijeću, ali Boga mi, mislim da je nepravilno bilo uputiti to i na račun
20 gospodina Whitinga i svjedoka, jer i jedan i drugi rade svoj posao, kao i
21 Vijeće, a svjedok iznosi svoj iskaz onako kako on vidi stvari. Njegova dužnost

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 nije da se složi sa Vašom argumentacijom. Molim Vas da završite unakrsno
2 ispitivanje i da se ponašate primjereno. Ako ste gotovi sa ispitivanjem, Vaša
3 stvar. Ali ako ćete se ponašati kao malo dijete, zato jer se Vama nije dogodilo
4 stvari onako kako ste htjeli, mislim da ste nefer prema stranama. I ja Vas sad
5 molim da mi oprostite što sam ovako direktna i molim Vas da nastavite.

6 G. MILOVANČEVIĆ: Razumeo sam šta ste rekli, časni Sude. Zahvaljujem na
7 upozorenju i želim samo da kažem jednu stvar, da sam stav koji sam izneo imao...
8 izneo imajući upravo u vidu pravila koja ograničavaju upravo nalog koji se tiče
9 ovog svedoka.

10 U ovom trenutku ja nemam drugih pitanja za svedoka.

11 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, ja imam samo dva ili tri
12 pitanja u dodatnom ispitivanju i zamolio bih za prvo pitanje da se na ekran
13 stavi dokazni predmet 391.

14 Dodatno ispituje g. Whiting:

15 [Tužitelj ispituje putem prevoditelja]

16 G. WHITING: [simultani prijevod] Zamolit ću da pogledamo drugu stranicu.

17 P: Gospodine ambasadore, ovo je ona kodirana depeša o kojoj smo već
18 razgovarali?

19 O: Da.

20 P: Htio bih Vas pitati nešto o točki 4, to jest o izvoru informacija
21 koje su tu navedene. Tu stoji: "Babić, koji je ostao smiren cijelo vrijeme, se
22 ispričao za način na koji su vlasti RSK reagirale na plan Z-4. On lično je htio
23 da prihvati ono što mu je bilo ponuđeno." A mene zanima ova sljedeća rečenica:

24

25

26

27

28

29

30

1 "Martić i Milošević su se protivili.

2 Molim Vas, možete li nam reći koji je izvor na temelju kojeg je napisana
3 ta rečenica?

4 O: Mogu Vam reći. To je bio Milan Babić.

5 P: Da li Vam je tu informaciju dao na sastanku 2. augusta?

6 O: Jeste.

7 P: Samo da još razjasnimo jednu situaciju koja se možda temelji na
8 pogreški koja je ušla u transkript. To je na 8. stranici. Ja ću Vam pročitati
9 jednu rečenicu koju ste davali kada ste odgovarali, pa mi recite da li je točno,
10 a radi se o prezentaciji plana Z-4 u januaru 1995. I prema transkriptu ste rekli
11 sljedeće: "Originalna ideja je bila da se mirovni plan Z-4 prvo prezentira
12 Miloševiću, zatim rukovodiocima takozvane Republike Srpske Krajine i nakon toga
13 bismo svi trebali otići u Beograd i prezentirati to Miloševiću."

14 O: Mislim da je to... da je tu došlo do greške u transkriptu, da ja to
15 nisam rekao.

16 P: Možete li onda razjasniti samo za zapisnik?

17 O: Originalna ideja je bila da se plan prvo prezentira predsjedniku
18 Tuđmanu u Zagrebu, zatim rukovodiocima takozvane RSK u Kninu i na kraju
19 Miloševiću u Beogradu.

20 P: Hvala. To su bila sva moja pitanja, časni Sude.

21 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Hvala.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Sudija Hoepfel, imate li pitanja?

2 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] Ne, hvala. Nemam pitanja.

3 Ispituje Sudsko vijeće:

4 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Ja imam samo nekoliko, jedno
5 ili dva pitanja. Tokom unakrsnog ispitivanja, postavljeno Vam je pitanje o
6 nečemu što je rekao gospodin Martić, naime da mu je bilo žao što je granatirao
7 Zagreb i da je zapravo ciljao vojne mete. Da li se sjećate da ste o tome
8 govorili?

9 O: Da. To je onaj članak u *Washington Postu*.

10 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Da. Ono što mene interesuje, a
11 recite mi, molim Vas, ukoliko možete o tome nešto da kažete, gde bi se nalazio
12 najbliži vojni cilj. Ukoliko ne znate, recite samo da ne znate.

13 O: Ne mogu reći koje je tačno rastojanje, ali Ministarstvo odbrane
14 nalazilo se nekoliko kilometara dalje. No, osim toga, ako se to uopšte smatra
15 vojnim ciljem, u centru Zagreba nije bilo vojnih ciljeva. To je bio centar
16 grada, čisto civilni deo grada.

17 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Hvala Vam. Sada još jedno
18 pitanje. Postavljeno Vam je pitanje o tome koliko je normalno, s obzirom na
19 diplomatski protokol, da se svakodnevno, odnosno nedeljno, redovno imaju
20 sastanci sa hrvatskim predsednikom. U kojim okolnostima je došlo do toga?

21 Vi ste rekli u svom odgovoru na njega, kada Vam je postavljeno pitanje
22 da li je to normalno da diplomata, s obzirom na diplomatski protokol, ima
23 mesečne i dnev... i nedeljne sastanke i ima tako bliske veze, ako se sećam

24

25

26

27

28

29

30

1 dobro, sa hrvatskim predsjednikom, a Vi ste rekli: "Okolnosti bi to nametale," to
2 koliko često biste se sastali sa nekim i komunicirali sa njim. Pa Vas ja pitam:
3 koje su to bile konkretne okolnosti u ovom slučaju, koje su Vas navele da se na
4 taj način sastajete i komunicirate sa njim?

5 O: Razumem sada Vaše pitanje.

6 U najopštijem smislu, vreme koje neki ambasador provede sastajući se sa
7 šefom vlade ili šefom države, zavisilo bi od zemlje koju predstavljate, a i o
8 tome šta se događa u zemlji u kojoj služite, u kojoj ste na službi. U ovom
9 slučaju, radilo se o Sjedinjenim Državama, koja je jedna od glavnih zemalja sila
10 i radilo se o tome da mi smo imali puno uticaja na Hrvate i bili smo
11 zainteresovani za tu situaciju, jer se radilo o ratu. I sve strane su, u stvari,
12 se obraćale nama i gledale u nas, ne bi li mi na neki način pripomogli da se taj
13 rat prekine. Prema tome, ja sam se redovno sastajao sa predsjednikom Tuđmanom. Mi
14 smo razgovarali o krizama... o krizi toga dana, da li se radilo o nekoj vojnoj
15 akciji u Bosni ili nekoj akciji hrvatske Vlade na koju smo imali... u odnosu na
16 koju smo mi imali rezerve ili imali prigovor, ili pak da se radilo o tome da se
17 radilo o informisanju o događajima zbog rata i mirovnog procesa koji sam Vam
18 ranije opisao u vezi sa krajiškim Srbima, a takođe i mirovni proces u Bosni.
19 Tako da sam se ja sa njim sastajao nasamo, a i uz mnoge posetioce koji su
20 dolazili iz Washingtona i iz NATO-a.

21 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Sada moram da Vam postavim ovo
22 pitanje: ukoliko Republika Srpska Krajina nije bila teritorija i nije imala
23 međunarodno priznanje, a ni priznanje Vaše države, zbog čega ste onda se
24
25
26
27
28
29
30

1 sastajali sa njom i učestvovali u pregovorima kako bi se postigao mir?

2 O: Pa zato što je rat bio u toku i cilj moje zemlje i predsednika
3 Clintona bio je da se učini sve što se može u tom ratu. Prema tome... Da bi se
4 pokušao zaustaviti taj rat. Prema tome, kada sam posećivao Knin, ja sam to činio
5 u svojstvu ambasadora SAD Hrvatske i ja sam posećivao deo Hrvatske. Tamo sam se
6 sastajao sa lokalnim vlastima i to ni na koji način nije značilo neko priznanje
7 u odnosu na njih. Ja se nikada nisam koristio onim titulama koje su oni za sebe
8 koristili. Nikada nisam koristio "predsednik", reči "predsednik" za branjenika
9 niti za gospodina Babića, kao... Nisam mu se obraćao kao ministru spoljnih
10 poslova niti gospodinu Mikeliću kao premijeru. Dakle, to je nešto što i sada
11 inače rade, ne samo u Hrvatskoj, nego i u drugim delovima sveta. Mi se sastajemo
12 sa pobunjenicima, pa čak i sa onima koji sami proglase svoju državu.

13 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Hvala. Vi ste rekli da je
14 gospodin Martić stavio do znanja da se neće sa Vama sastati, zato što ste
15 prekršili protokol time što ste se pre toga sastali sa ministrom spoljnih
16 poslova. Ko je ta osoba?

17 O: To je bio Milan Babić. Uzgred, samo da kažem, ne postoji naravno
18 protokol u bilo kakvoj diplomatskoj praksi gde bi se smatralo da ukoliko biste
19 se sastali sa ministrom spoljnih poslova, da bi ste time na neki način uvredili
20 predsednika. To je potpuno apsurdno, apsurdan stav koji je on tada zastupao.

21 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Hvala Vam. A sada pozivam
22 tužioca Whitinga da postavi pitanja, ukoliko ima, koja bi proistekla iz pitanja
23 Odbrane ili iz naših pitanja.

24

25

26

27

28

29

30

1 G. WHITING: [simultani prijevod] Mi nemamo pitanja.

2 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] A Vi, gospodine Milovančević?

3 Da li Vi imate nekih pitanja za svedoka, s obzirom na ona koja smo mi postavili?

4 G. MILOVANČEVIĆ: /prijevod engleskog transkripta: "Mi nemamo pitanja
5 koja proizlaze iz pitanja Sudskog veća."/ Hvala, časni Sude.

6 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Hvala i Vama.

7 Mislim da smo došli do kraja Vašeg iskaza i želim da Vam zahvalim što
8 ste došli da svedočite.

9 SVJEDOK: Hvala Vama, časni Sude.

10 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Htela bih da zahvalim i
11 savetniku.

12 [Svjedok se povlači]

13 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, gospodin Black će
14 ispitivati sledećeg svedoka, pa ćemo zameniti mesta. A isto tako Vas molim da mi
15 dopustite da izađem iz sudnice, kako bih ispratio gospođu Heather iz sudnice.

16 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Da, svakako. To možete učiniti.

17 G. BLACK: [simultani prijevod] Čim se vrati sudski poslužitelj, ja sam
18 spreman da pozovem sledećeg svedoka.

19 Sledeći svedok je gospodin Stanko Erstić.

20 [Svjedok je ušao u sudnicu]

21 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Molim da svedok dâ svečanu
22 izjavu.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SVJEDOK: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, cijelu istinu i
2 ništa osim istine.

3 SVJEDOK: STANKO ERSTIĆ

4 G. BLACK: [simultani prijevod] Hvala Vam, časni Sude.

5 Ispituje g. Black:

6 [Tužitelj ispituje putem prevodioca]

7 P: Dobro jutro, gospodine Erstiću. Da li me možete čuti i pratiti jasno?
8 Ukoliko u bilo kom trenutku ne razumete neko od mojih pitanja, molim Vas recite
9 mi to i ja ću pokušati da to jasnije postavim; razumete me?

10 O: Razumem.

11 P: Kao prvo, molim Vas recite nam svoje puno ime i prezime.

12 O: Erstić Stanko.

13 P: Gospodine Erstiću, da li ste Vi dali izjavu ovom Međunarodnom sudu u
14 oktobru 2000. godine?

15 O: Da.

16 P: A da li se sećate da li ste imali prilike da pregledate tu izjavu i
17 da potvrdite da je ona tačna u junu 2003. godine?

18 O: Jesam.

19 P: Da li ste posle toga došli u Međunarodni sud i svedočili kao svedok u
20 predmetu Sloboda... protiv Slobodana Miloševića u julu 2003. godine?

21 O: Jesam.

22 G. BLACK: [simultani prijevod] Časni Sude, prethodno svedočenje

23

24

25

26

27

28

29

30

1 gospodina Erstića primljeno je u dokazni spis Vašom odlukom od 16. januara 2006.
2 godine. Ti materijali su dobili brojeve kao dokazni predmeti 392 do 397 i
3 naročito skrećem pažnju na dokazni predmet 392, što... koji je u stvari zapisnik
4 sa predmeta *Milošević*, a 396 je njegova pisana izjava potvrđena po pravilu
5 92bis. I samo da... smo želeli da pojasnimo da se radilo o tome da se on pojavio
6 kao svedok po pravilu 92bis i u predmetu *Milošević* i zbog toga smo to priložili
7 kao dodatni materijal uz transkript sa suđenja.

8 Časni Sude, ja ću najpre pročitati rezime njegove izjave, a zatim ću
9 postaviti nekoliko pitanja. Pre nego što počnem sa rezimeom, samo bih hteo da
10 skrenem pažnju Sudskom veću na 30. stranicu atlasa, to je dokazni predmet 23,
11 selo Medveđa, o kome će biti reči, pojavljuje se u kocki B-1, nekoliko
12 kilometara severoistočno od Bruške.

13 A sada ću početi sa čitanjem rezimea.

14 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Hvala.

15 G. BLACK: [simultani prijevod] Hvala Vama, časni Sude.

16 Svedok Stanko Erstić je Hrvat, rođen u selu Medveđa, Hrvatska. Odnosi
17 između Hrvata i Srba u ovom području bili su relativno dobri sve do leta 1991.
18 godine. Međutim, još i pre toga, lokalni Srbi su počeli da se okupljaju u
19 lokalnoj kafani i tamo pevali nacionalističke srpske pesme. Reči te pesme imale
20 su i ovakve rečenice: "Milošević, pošalji nam salate, biće mesa, klat ćemo
21 Hrvate." U ovoj kafani bio je postavljen i znak gdje je pisalo: "Zabranjeno je
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 služiti piće Hrvatima i psima." I Hrvati u tom području sve češće su bili meta
2 neprijateljskih primedbi koje su im upućivali Srbi koji su posećivali tu kafanu.

3 Ta ista kafana postala je mesto gde se okupljala Martićeva milicija. Oni
4 su uglavnom nosili zelene maskirne uniforme i imali su oznaku na ramenu na kojoj
5 je pisalo "Milicija" i "SAO Krajina" ćirilničnim pismom. Počev od 1990. godine,
6 na putevima su postavljane barikade u ovom području oko Medveđe i Bruške. Kako
7 je vreme prolazilo, maltretiranje ljudi zbog tih barikada se povećalo. U leto
8 1991. godine, svedok je shvatio da su neki ljudi bili... počeli da bivaju
9 hapšeni na ovim barikadama. Nekoliko dana pre toga i sam svedok je bio zatočen.
10 On je video jednog mesnog Srbina obučenog u uniformi Martićeve milicije, koji je
11 nosio automatsku pušku. Ta osoba je psovala svedoka, nazivala ga raznim pogrđnim
12 imenima i pitala ga šta radi. Zatim je udario svedoka u prsa sa pu... sa
13 kundakom puške i onda je svedok otišao.

14 2. oktobra 1991. godine, svedo...svedoka su zatočila dva lokalna Srbina
15 koji su bili naoružani i nosili uniforme Martićeve milicije. Oni i još jedan
16 lokalni Srbin su zatim odvezli svedoka najpre u Kistanje u kolima koja su nosila
17 tablicu Teritorijalne odbrane. U Kistanju, svedok je bio zadržan neko vreme u
18 zgradi na kojoj je pisalo "Milicija", odnosno "Policija", gde je video i druge
19 pripadnike milicije. Svedok je zatim odveden u Obrovac, gdje je proveo noć u
20 policijskoj stanici koju je bila zauzela srpska milicija.

21 Sledećeg dana, još uvek u Obrovcu, njega su ispitivali srpski policajci
22 o aktivnostima u Medveđi - iako svedok nije znao o čemu govore - i na kraju su
23 mu rekli da će ga dovesti u Knin. Sledećeg dana, 3. oktobra 1991. godine,

24

25

26

27

28

29

30

1 svedoka su dva člana Martićeve milicije odvezla u staru bolnicu u Kninu, koja je
2 bila korišćena kao zatvor. On je tamo bio zatočen mesec dana zajedno sa
3 otprilike još 120 hrvatskih zatvorenika, uglavnom civila, izuzev nekih 20
4 pripadnika hrvatske... Hrvatskih domobrana, koji su bili uhapšeni u Kninu.

5 U toku ovog meseca koji je proveo u zatvoru, svedok je bio konstantno
6 maltretiran. Premlaćivanja i ispitivanja stalno su vršena. Svakodnevno, stražari
7 su odvodili neke zatvorenike da bi ih tukli, psovali, mučili i maltretirali. Sam
8 svedok je zadobio dva slomljena rebra i jedno naprslo rebro, ali drugi
9 zatvorenici su pretrpeli još teže ozlede. Zatvorenici su takođe bili prisiljeni
10 da rade razne vrste poslova u toku svog zatočeništva.

11 Čuvari u ovom zatvoru bili su pripadnici Martićeve milicije. Dok je
12 svedok bio zatočen u zatvoru, kap... ljudi Kapetana Dragana i pripadnici JNA,
13 rezervista, ponekad su boravili u delu bolnice koji je korišćen kao spavaonica.
14 Svedok je često viđao ljude Kapetana Dragana u zatvoru. To nisu bili lokalni
15 Srbi i oni su se prema zatvorenicima odnosili bolje nego drugi. Ljudi Kapetana
16 Dragana nosili su svetlije zelene uniforme nego ljudi koji su bili u Martićevoj
17 miliciji i imali su oznake na kojima je bila srpska zastava i četiri ćirilčna
18 "S".

19 U dve prilike, svedok je video Ratka Mladića u zatvoru. 2. novembra
20 1991. godine, svedok je razmenjen zajedno sa drugim zatvorenicima. Iz zatvora u
21 Kninu povelu su ga pripadnici specijalne vojne policije Mladića koji su nosili
22 uniforme JNA. Zatvorenici su najpre autobusima odvezeni u... u JNA kasarnu u
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Kninu, gde su drugi zatvorenici ušli u autobus. Iz kasarne odvedeni su na mesto
2 gde su bili razmenjeni, gdje je 100... otprilike 100 Hrvata bilo razmenjeno za
3 srpske zatvorenike.

4 Nakon puštanja, zatvorenik... svedok je boravio u Zadru. Pristupio je
5 Hrvatskoj vojsci 1993. godine i učestvovao u operaciji "Oluja" 1995. godine,
6 mada nije učestvovao ni u kakvim borbama u toku te operacije.

7 Kada se svedok konačno vratio svojoj porodici, kući, 1995. godine,
8 njegova kuća i još deset drugih kuća u tom zaseoku bile su uništene. Jedna od
9 dve crkve u selu takođe je bila minirana i oštećena.

10 Time završavam rezime, časni Sude.

11 P: Gospodine Erstiću, ja ima... ja ću Vas pitati samo o dve vrlo kratke
12 teme danas. Prvo, molim da pogledamo na monitoru, u okviru programa *e-court*,
13 dokazni predmet 266.

14 Gospodine Erstiću, na jednom od dva ekrana koji se nalaze ispred Vas
15 pojaviće se za koji trenutak taj dokument.

16 Gospodine Erstić, molim Vas pogledajte ovu sliku na ekranu koji se
17 nalazi pred Vama i recite nam, odnosno Sudskom veću, da li ste ikada videli
18 ranije ovakvu oznaku.

19 O: Da, vidijâ sam 1991.

20 P: A gde ste videli oznaku sličnu ovoj?

21 O: Vidijâ sam u svome selu i poslen u zatvoru.

22 P: Ko je nosio ovakve oznake?

23 O: Milicija Krajine, od Martića.

24 P: Hvala. To je sve vezano za ovaj dokazni predmet.

25 Samo još jedna tema, gospodine Erstić. Da li ste u oktobru 1991. godine
26 videli Milana Martića?

27 O: Jesam, u krugu ispred zatvora.

28

29

30

1 P: A šta je on radio u vreme kada ste ga videli?
2 O: Prišao je preko kruga. Tu sam ga vidio kad smo istovarali neke
3 poljoprivredne strojeve i neko... neku hranu.
4 P: Da li se sećate kako je bio obučen?
5 O: Imâ je maskirnu uniformu.
6 P: Da li ste uočili da li je imao bilo kakve oznake na svojoj uniformi?
7 O: Tja, imâ je istu ovakvu oznaku Milicije Krajine.
8 P: Kada kažete "istu ovakvu", da li pritom mislite na onu koju smo
9 upravo bili videli na ovom monitoru pred Vama?
10 O: /prijevod engleskog transkripta: "Da, da."/
11 P: Gospodine Erstiću, da li ste Vi poznavali Milana Martića u to vreme?
12 O: Pa, to su nam rekli ovi stražari da je to on, milicija.
13 P: Razumem. Ali samo da bismo bili do kraja jasni: da Vam oni nisu
14 rekli, da li biste Vi prepoznali Milana Martića u to vreme?
15 O: A u to vrijeme ne bih. Jer, vidio sam posle na televiziji i to je to.
16 P: Puno Vam hvala, gospodine Erstiću.
17 G. BLACK: [simultani prijevod] Časni Sude, ja više nemam pitanja za ovog
18 svedoka.
19 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Hvala, gospodine Black.
20 Gospodine Milovančević.
21 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, unakrsno ispitivanje obaviće gospodin
22 Perović, ko-branilac u timu Odbrane.
23 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] U redu. Gospodine Perović,
24 imate reč.
25
26
27
28
29
30

- 1 G. PEROVIĆ: Zahvaljujem, časni Sude.
- 2 Unakrsno ispituje g. Perović:
- 3 P: Dobar dan, gospodine Erstiću.
- 4 O: Dobar dan.
- 5 P: Pretpostavljam da znate da sam ja jedan od branilaca optuženog
6 Martića.
- 7 O: Jasno.
- 8 P: I obaviću unakrsno ispitivanje na način kako to predviđa...predviđaju
9 pravila ovog postupka.
- 10 Iz rezimea koji je poštovani tužilac danas predočio Sudu, rezimea Vaše
11 izjave ranije date, proizilazi da je sve do 1990/1991. stanje na području na
12 kojem ste živeli, mislim na odnose Srba i Hrvata, bilo relativno dobro.
- 13 O: Da.
- 14 PREVODITELJICA: Prevodioci mole da govorite u mikrofoni.
- 15 G. PEROVIĆ:
- 16 P: Do pogoršanja tog stanja dolazi posle referenduma u Hrvatskoj 1990.
17 godine, na kojem je većina stanovništva, kako kažete, glasala za nezavisnost
18 Hrvatske; je li tako bilo?
- 19 O: Je.
- 20 P: Kažete još u tom kontekstu da ste, kao i većina Hrvata, 1990.
21 pristupili Hrvatskoj demokratskoj zajednici; je li to tačno?
- 22 O: Jest.
- 23 P: Šta je Vas rukovalo da pristupite Hrvatskoj demokratskoj zajednici?
- 24 O: Pa ništa, ništa posebno.
- 25 P: Ili je možda bolje da Vas pitam da li ste pre toga ikad pripadali
26
27
28
29
30

1 ijednoj političkoj stranci.
2 O: Prije toga nisam nijednoj.
3 P: A pristupili ste HDZ-u?
4 O: Je.
5 P: I ne možete da nam navedete razloge zbog kojih ste to učinili?
6 O: Pa, pristupili zato, za Hrvatsku, za... da bude Hrvatska i to. Dali
7 smo glas za HDZ i to je to.
8 P: Dalje, u tom kontekstu, govorite, posle referendumu obavljenog 1990.,
9 da se u kafani izvesnog Radeta Pupovca sakupljaju pripadnici lokalne paravojske.
10 To je Vaš izraz.
11 O: Da.
12 P: I kažete dalje: "Svi su oni bili deo Martićeve milicije."
13 O: Točno.
14 P: E sad, ono što me zanima je: otkud znate da su ljudi koji su činili
15 lokalnu paravojsku bili pripadnici istovremeno i Martićeve policije?
16 O: Kako ne bih znao kad su imali oznake i... Martićeva milicija i bili
17 su naoružani.
18 P: Smatrate, dakle, dovoljno je da neko stavi određenu oznaku i time
19 postaje pripadnik određene formacije?
20 O: Postavili su oznake i bili su naoružani i počelo je barikade i
21 maltretiranje. To je dovoljno.
22 P: To Vi...
23 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Gospodine Peroviću, samo, molim
24 Vas, malo usporite.
25
26
27
28
29
30

- 1 G. PEROVIĆ: Hvala, časni Sude.
- 2 P: Vi ste uhapšeni 2. oktobra 1991?
- 3 O: Točno.
- 4 P: Ko Vas je uhapsio?
- 5 O: Milicija Krajine, susjedi prvi, Škorić Dušan, Milanko Stevo, Slobodan
- 6 Skokna.
- 7 P: Ovde u rezimeu, na drugoj strani, kažete: "Mene je paravojska
- 8 uhapsila 2. oktobra 1991."
- 9 O: Da, milicija Krajine.
- 10 P: Ovde ste upotrebili izraz "paravojska", pa zato Vas...
- 11 O: Pa para...
- 12 P: Samo trenutak. Zato Vas i pitam: pravite li razliku između paravojske
- 13 i milicije?
- 14 O: Pa, paravojska to se zvala milicija.
- 15 P: To je za Vas isto?
- 16 O: Da.
- 17 P: Hvala. Pušteni ste iz zatvora 2. novembra iste godine, prilikom
- 18 razmene zatvorenika; je li tako?
- 19 O: Da.
- 20 P: Kad ste govorili o momentu hapšenja, pomenuli ste da ste bili zajedno
- 21 sa Petrom Erstićem, to je Vaš prezimenjak...
- 22 O: I susjed, da.
- 23 P: I rekli ste da za njega ovi iz paravojske nisu pokazali nikakvo
- 24 interesovanje. Zbog čega nisu?
- 25 O: To ne znam. Nije im nešto bilo u interesu. Bio sam u in... u interesu
- 26 možda samo ja.
- 27
- 28
- 29
- 30

- 1 P: A zašto Vi?
- 2 O: [bez čujnog odgovora]
- 3 P: Nemate objašnjenje?
- 4 O: Navodno /?jer sam imao/ neku radiostanicu. Šta ja znam, ja to nikad
- 5 nisam ni vidio, nego u onoj bivšoj JNA.
- 6 P: Ne bih Vas ispitivao o detaljima Vašeg boravka u zatvoru, osim
- 7 jednog: pomenuli ste da su Vam dva rebra bila slomljena i jedno napuknuto.
- 8 O: Točno.
- 9 P: A prilikom ispitivanja u predmetu optuženog Miloševića, rekli ste da
- 10 nemate dokumentaciju koja bi se na to odnosila.
- 11 O: Molim? Kakvu dokumentaciju?
- 12 P: Medicinsku.
- 13 O: A medicinsku. Ja jesam bio na liječenju. Poslen sam tu dokumentaciju
- 14 tražijâ i oni su rekli da se to zagubilo, da to nema u arhivi. To sam prvi put
- 15 bio u Rijeci.
- 16 P: Koliko je bilo uhapšenih, zatvorenih Hrvata u tom zatvoru u Kninu u
- 17 kome ste Vi bili?
- 18 O: A tu negdje 120.
- 19 P: Prilikom razmene obavljene 2. novembra 1991., koliko je Vas pušteno
- 20 iz zatvora?
- 21 O: Negdi stot... oko 100. 20 je ostalo, jer to je bila... to su bili s
- 22 ličke strane.
- 23 P: Da li su ta dvadesetorica bila pripadnici Zbora narodne garde?
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

1 O: Pa, bilo je možda dva-tri policajca pričuvna, a ono su drugo bili
2 civili, većinom starci.

3 P: Dakle, prilikom razmene oslobođeno je 100 Hrvata?

4 O: Da.

5 P: Za 60 Srba, kako ste rekli.

6 O: E, tu je negdi bilo, oko 60. Da.

7 P: Ko je omogućio da do takve razmene dođe; da li Vam je poznato?

8 O: A tu je najviše sudjelovao Međunarodni crveni križ.

9 P: A sa srpske strane?

10 O: Sa srpske strane je tu glavni bio Mladić.

11 P: Da li je i Martić na neki način učestvovao u procesu razmene?

12 O: A to ne znam.

13 P: Po izlasku iz zatvora, kažete 1993. stupili ste u Hrvatsku vojsku i
14 učestvovali u operaciji "Oluja".

15 O: Točno.

16 P: Ja nemam drugih pitanja za Vas, gospodine Erstiću. Hvala Vam, časni
17 Sude. Ja sam završio sa svojim unakrsnim ispitivanjem.

18 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Hvala, gospodine Peroviću.

19 Gospodine Black, da li imate dodatnih pitanja?

20 G. BLACK: [simultani prijevod] Ne, časni Sude. Hvala.

21 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Da li sudija Hoepfel ima
22 pitanja?

23 Ispituje Sudsko vijeće:

24 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] Gospodine, dozvolite da Vas još
25 jednom pitam nešto o danu kada ste bili uhićeni. Rekli ste na pitanje ko Vas je

26

27

28

29

30

1 uhitio, da su to bili iz Milicije Krajine, "moji susjedi." Zatim ste spomenuli
2 četiri imena. Međutim, to nije bilo nama sasvim jasno. Molim Vas da nam ponovno
3 opišete cijelu tu situaciju: ko je došao, ko se Vama obratio, ko je bio u sklopu
4 te grupe ljudi i šta je Vama tada objašnjeno?

5 O: /?Sad ću/ najprije ispočetka. Zvâ me je susjed Petar Erstić da mu
6 dođem sići list, to granje, eto kako. Ja sam došâ kod njega pomoć mu. I možda
7 nakon pola sata-sat, iza jednoga zida vidim dvojicu u maskirnim uniformama. Kad
8 su prišli malo bliže, poznajem obadvojicu. Vidim Dujo Škorić, zvani Dušan, i
9 Stevo Milanko. U mene je bila sjekira. "Odloži sjekiru." Ja sam odložio na pod.
10 "Ruke uvis." Digao sam ruke. Veli: "Iđeš s nami." - "Pa", rek', "dobro." -
11 "Imamo te nešto pitati." Ja ispred njih, oni iza mene. Ništa nam... ništa mi ne
12 govore. Jedno 300 metara dalje, otprilike, gde su me uhapsili, na glavnoj cesti
13 čeka vozač. Vidim poznajem i njega, Slobodan Skokna. Sa mnom u auto i za
14 Kistanje. U Kistanju sam bio jedno... pa 20 minuta, pola sata. I iz Kistanja za
15 Obrovac. U Obrovcu sam prenoćio. Sutra ujutru, tu, na ispitivanje za
16 radiostanicu. Ja kažem da nemam, da nisam to ni vidio nego u... dok sam bio u
17 JNA. Tako mi je rekao ovaj što me ispitivâ, inspektor. Veli: "Kad neš da rečeš,
18 onda 'š ići za Knin." A ja rek': "Možete raditi što god hoćete, ali kad ja

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 nemam." Tako je i bilo. Nije prošlo možda jedno 40 minuta, sat, tu ne znam
2 točno, sa mnom s... svili su me u... u auto i u pravcu Knina. Tu su me doveli,
3 nisam nikada ni znâ za tu staru bolnicu, u zatvor. I tu je počelo onda posle
4 maltretiranje, tuča. Bilo je svega i svačega, tako.

5 Poslen je došlo do razmjene i eto tako, izašâ sam. A nisam mislio nikad.
6 Šta više da kažem, recite.

7 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] Htio bih da mi kažete da li ste
8 saznali ko Vas je uhapsio ili tko je tražio da Vas se uhapsi? Koje vlasti, koji
9 organi? Da li ste to zaključili samo na temelju njihovih oznaka ili ste nešto
10 još više znali?

11 O: Ništa više nisam znao /nerazgovijetno/. Jer, jedino što sam vidio
12 njihove oznake i poznam ih, iz moga su sela, išli smo skupa u školu. Ko ih je
13 poslâ da mene uhapse, to stvarno ne bi znâ.

14 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] Hvala.

15 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Gospodine Erstiću, i ja imam
16 nekoliko pitanja za Vas. Rebra koja su Vam slomili, da li ste - za vrijeme
17 boravka u tom zatvoru - da li ste dobili nekakvu njegu liječniku?

18 O: Ni njegu, ni lijekove, ništa.

19 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Nije došao liječnik ili
20 medicinska sestra da Vas pregleda, bilo kó ko bi mogao Vam pružiti neku njegu,
21 neko ko je vidio Vaše ozljede?

22 O: To niko o nama nije vodio računa. Mogâ si umriti po liječniku, što se
23 tiče da bi došâ.

24

25

26

27

28

29

30

1 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Da li još uvijek imate
2 poteškoća sa rebrima ili ste se oporavili?

3 O: A imam sad leđima, leđa, kičma. I kad se vrime minja, najgore kad je
4 jugo, kiša. /?Kada sâm/, nekad nešta teže radim, isto.

5 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Druge osobe koje su zajedno s
6 Vama odvedene, šta je bilo s njima? Da li su one ostale u zatvoru ili što?

7 O: Ja sam odveden sâm ta... tada baš.

8 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Mislím na ove druge osobe koje
9 su s Vama bile u zatvoru, jesu li to sve bili Hrvati ili je bilo i ljudi
10 drugih... iz drugih naroda? Da li je bilo, recimo, Srba?

11 O: Srba? Bio je jedan iz Obrovca, al' ne mogu se sititi kako se zove.
12 Nije tijâ ići u vojsku, ni u policiju, tako je on makar pričâ jedanput, i
13 zatvorili su ga. I jedna je bijâ Hrvat iz... iz Bosne, ja mislim iz Grahova.

14 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Da li ste vidjeli zatvorene
15 žene tamo?

16 O: Ne. Nije bila niti jedna.

17 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Kada ste se vratili u svoje
18 selo, što ste tamo primijetili?

19 O: Porušeno, popaljeno, nije bilo nigdi krova, nigdi... Srušeno sve,
20 minirano, crkva. Tako da... užasno bilo.

21 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Da li je bilo ljudi u selu kada
22 ste došli? Da li su mještani bili tamo?

23 O: Nije bilo nikoga.

24 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Hvala. Nemam više pitanja za
25 Vas. Da li imate pitanja koja proizlaze iz pitanja Vijeća? Prvo gospodin Black,
26 a onda gospodin Perović.

27

28

29

30

1 G. BLACK: [simultani prijevod] Mi nemamo.

2 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Gospodine Peroviću?

3 G. PEROVIĆ: Samo jedno, časni Sude.

4 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Izvolite.

5 G. PEROVIĆ: Hvala.

6 Dalje unakrsno ispituje g. Perović:

7 P: U kontekstu Vašeg hapšenja pomenuli ste imena Boška i Steva Milanka,
8 Dušana Škorića i Slobodana Skokne, kao ljude koje ste kao meštane poznavali.

9 O: Ne, oprostite. Boško Milanko je mene udarijâ puškom u prsa kad sam ja
10 išâ u dućan. A ja nisam spomenijâ da me on vodijâ u Knin i hapsijâ.

11 P: Razumeo sam to. Nešto drugo me zanima, sačekajte da postavim pitanje.
12 Dakle ti ljudi, čija ste imena pomenuli, su Vaši meštani.

13 O: Da.

14 P: Tako ste ih poznavali.

15 O: Da.

16 P: Čime su se pre ovih zbivanja 1991. oni bavili? Šta su po zanimanju?

17 O: Pa, da Vam pravo kažem, čobani bili obični.

18 P: Hvala.

19 G. PEROVIĆ: Nemam drugih pitanja.

20 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Hvala. Hvala, gospodine
21 Peroviću. Mislim da sudija Hoepfel želi jedno razjašnjenje.

22 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] Da. Vi ste nam opisali situaciju u
23 selu, rekli ste da je sve bilo uništeno kad ste se vratili. Molim Vas, malo

24

25

26

27

28

29

30

1 preciznije: šta je sve bilo uništeno? Mislim da je Tužilaštvo spomenulo dvije
2 crkve, da je jedna bila dignuta u zrak. Dakle, moliću samo da mi date nekoliko
3 podataka o tome.

4 SVJEDOK: Je, dvi su crkve. Jedna je minirana, a ova je druga bila malo
5 više oštećena. Nije skroz, nego tu...

6 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] Hvala.

7 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Gospodine Black, gospodine
8 Perović, imate li nekih pitanja koja su sada proizašla iz ovog zadnjeg pitanja?

9 G. BLACK: [simultani prijevod] Ne. Hvala.

10 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Gospodine Erstiću, htjela bih
11 Vam se kao prvo zahvaliti što ste došli da date iskaz. Možete se slobodno
12 povući.

13 SVJEDOK: Hvala.

14 [Svjedok se povlači]

15 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Gospodine Black, već je prošlo
16 vrijeme za pauzu. Imate li sljedećeg svjedoka?

17 G. BLACK: [simultani prijevod] Časni Sude, nemamo svjedoka za ovaj
18 tjedan. Međutim, ima nekoliko pitanja o kojima bismo željeli razgovarati. To će
19 trajati pet do deset minuta. Ne znam da li da to napravimo sada ili nakon što se
20 vratimo.

21 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Možete nam reći o čemu se radi,
22 ali Vijeće bi htjelo da se vratimo u 12.30h, jer imamo još neka neriješena
23 pitanja kojim želimo da se bavimo. Dakle, možete nam sada samo reći o čemu
24 želite da se razgovara. Recite da li gospodin Milovančević zna o čemu se radi.

25

26

27

28

29

30

1 G. BLACK: [simultani prijevod] Gospodin Milovančević zna za ovo, ali
2 nismo o tome razgovarali danas. Naime, radi se o tome da li Obrana ima namjeru
3 da odgovori na našu argumentaciju vezanu za iskaz Milana Babića, (redigirano)
4 (redigirano)

5 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Mi smo imali namjeru ovim prvim
6 se pozabaviti. Mislim da se to može napraviti u 12.30h. Dakle, u 12.30h bismo
7 mogli svi biti ovdje i onda biti spremni sa odgovorom. Da li je to u redu?

8 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, časni Sude. U redu je.

9 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Ja se veselim Vašim komentarima
10 unaprijed. Sada idemo na pauzu do 12.30h.

11 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Ustanite, molim.

12 ... Početak pauze u 12.04h

13 ... Sjednica nastavljena u 12.33h

14 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Molimo ustanite.

15 Izvolite sestiti.

16 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Izvolite, gospodine Black.

17 G. BLACK: [simultani prijevod] Hvala, časni Sude. Imamo samo jednu malu
18 stvar, ali bih zamolio da pređemo na poluzatvorenu sednicu.

19 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] U redu. Prelazimo na
20 poluzatvorenu sednicu.

21 [Poluzatvorena sjednica]

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Strane 3882-3883 redigirane. Poluzatvorena sjednica.

1 (redigirano)
2 (redigirano)
3 (redigirano)
4 (redigirano)
5 (redigirano)
6 (redigirano)
7 (redigirano)

8 [Otvorena sjednica]

9 TAJNIK: [simultani prijevod] Sada smo na otvorenoj sednici.

10 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Gospodine Whiting, imate reč.

11 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, kao što znate, 6. aprila
12 2006. godine tužilac je podneo jednu... jedno svoje mišljenje u vezi sa
13 svedočenjem Milana Babića i mi smo tu izneli naš stav, i to dosta detaljno, o
14 tome šta je trebalo da se događa sa tim svedočenjem i zbog čega.

15 Po pravilu 126bis Pravilnika o postupku i dokazima, odgovor Odbrane
16 trebalo je da usledi 20. aprila 2006. godine. Mi nismo dobili niti odgovor, niti
17 je podnesen zahtev da im se da dodatno vreme. 21. aprila 2006. godine, podneli
18 smo molbu da Sudsko veće izda nalog, da zatražio da Odbrana odmah podnese svoj
19 odgovor i u slučaju da Odbrana zatraži produžetak vremena, da im se to omogući,
20 ali najkasnije do 27. aprila 2006. godine, što je sutra. Mi tvrdimo da je
21 Odbrana imala više nego dovoljno vremena da napiše svoje... izloži svoje

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 argumente u vezi sa svedočenjem Milana Babića. Danas će biti tačno sedam
2 nedjelja kako je Odbrana rekla da će odgovoriti u roku od pet do šest dana.
3 Kasnije, Odbrana je nama privatno rekla da će sačekati da mi podnesemo našu
4 argumentaciju, pa će na to odgovoriti, što smo mi smatrali sasvim razumnim.
5 Međutim, sutra će biti već tri nedelje otkako smo mi podneli to, pa iz tih
6 razloga tražimo od Sudskog veća da nalože Odbrani da podnesu svoj odgovor do
7 sutra, 27. aprila.

8 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Ali priznaćete da je va... da
9 su Vaši argumenti bili dosta složeni. Ne želim ništa da prejudiciram time.

10 G. WHITING: [simultani prijevod] Naravno, ja to prihvatam i ja sam
11 poslednji koji bi sada ovde insistirao da se striktno pridržavamo svih rokova. I
12 upravo iz tih razloga mi smo pristali na onu dodatnu nedelju. Međutim, mislimo
13 da Odbrana ipak mora da se pridržava pravila i da traži produžetak roka. A
14 ukoliko im bude potrebno još nekoliko dodatnih dana, možda do sutra ili do
15 ponedjeljka čak, ja neću se tome protiviti.

16 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Gospodine Milovančeviću, da
17 čujemo Vas, s obzirom na ono što je rekla Odbrana. Mislim da ste rekli 8-og da
18 ćete Vi podneti Vaš podnesak. Međutim, toga nije bilo, a u međuvremenu je
19 tužilac podneo svoj podnesak. Međutim, ni na to nismo dobili odgovor, a
20 vremenski rok je prošao za odgovor. Prema tome, šta će se sada dogoditi i koliko
21 će brzo to uslediti?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, da direktno odgovorim na Vaše pitanje. Mi
2 očekujemo da ćemo sutra, najkasnije prekosutra, imati odgovor. Ali molim samo za
3 razumevanje pozicije Odbrane. Kada je prvi put pokrenuto pitanje svedočenja
4 pokojnog gospodina Babića, časni sudija Moloto je u svom objašnjenju naznačio da
5 će i Tužilaštvo i Odbrana izneti svoj stav. I mi smo polazili od jednog principa
6 da, dakle, mi treba da izves... iznesemo stav Odbrane po tom pitanju, nezavisno
7 od podneska tužioca. I zbog toga se formalno nismo držali tih rokova, iako je
8 potpuno tačna činjenica da je podnesak Tužilaštva zaista i obiman i pravno
9 složen, tako da je u našem stavu potrebno dati odgovor i na taj podnesak. Ja
10 molim za razumevanje ove situacije i mi ćemo u svakom slučaju najkasnije
11 prekosutra, ukoliko nam to dopustite, taj podnesak dostaviti Sudskom veću. Možda
12 sutra, ali najkasnije prekosutra.

13 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Hvala, gospodine Milovančeviću.
14 Molim sada strpljenje obe strane, kako bismo se konsultovali.

15 [Suci vijećaju]

16 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Vi ste rekli, gospodine
17 Milovančeviću, da ćete do petka ove nedelje, je li tako, uslediti relevantni
18 dogovori; je li tako? I da će oni biti podneseni.

19 G. MILOVANČEVIĆ: Tako je, časni Sude. Upravo tako.

20 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Da li nam onda dopuštate da
21 izrekemo svoju odluku, a to je da do ponedjeljka... Oprostite.

22 [Suci vijećaju]

23 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Do ponedjeljka, što je 1. maj,
24 podnesete i date relevantni odgovor.

25

26

27

28

29

30

1 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, samo jedno malo pitanje.
2 Ponedjeljak je praznik, to je Kraljičin dan.

3 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] O, baš lepo. Oprostite mi,
4 prosto sam previdela i zaboravila to. A vidite da se smeškam, no moram biti
5 ozbiljna. Hvala Vam što ste nas upozorili na to. Prema tome, imaćete još jedan
6 dodatni dan, dakle do utorka 2. maja 2006., za podnošenje relevantnih odgovora
7 koje treba da podnese Odbrana.

8 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala Vam, časni Sude. Hvala Vam.

9 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Da li to Vama odgovara,
10 gospodine Whiting?

11 G. WHITING: [simultani prijevod] Sasvim je u redu.

12 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Hvala i hvala Vam na ispravci.
13 Da li ima još nekih tema o kojima biste želeli da razgovarate? Ukoliko ne,
14 mislim da možemo da završimo sa radom za danas.

15 G. WHITING: [simultani prijevod] Nemamo više ništa, časni Sude.
16 Nažalost, nemamo više svedoka za ovu nedelju. Naš sledeći svedok će biti ovde u
17 utorak, 2. maja, i čini mi se da radimo pre podne. A možda i popodne, nemojte me
18 držati za reč.

19 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Pošto je ponedjeljak prvi,
20 praznik, a sigurna sam da svi... da nam je svima to dobrodošlo, nastavljamo sa
21 radom u utorak, 2. maja 2006. godine, i to popodne u 14.15h, u odgovarajućoj
22 sudnici. Prema tome, završavamo sa radom do tog dana i tog vremena.

23 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Molimo ustanite.

24 ... Sjednica završena u 12.47h.

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Nastavak zakazan za utorak,
02.05.2006.godine, u 14.15h.

srijeda, 26.04.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.